

MÚSICA QUE ELS MALS ESPANTA

**Estat actual de la música i la
musicoteràpia als hospitals de
Catalunya**

**Experiència de concerts en dos
hospitals de Lleida**

*Qualsevol art té el dret de clavar les seves arrels en l'art d'una era anterior;
no només té el dret a fer-ho, sinó que ha d'arrancar d'ell.*

Béla Bartók

ÍNDEX

1. SUMARI	5
2. INTRODUCCIÓ I MARC TEÒRIC	6
2.1. Motivació Personal	6
2.2. Què és la musicoteràpia?	6
2.3. Orígens i història de la musicoteràpia	8
2.4. Aplicacions de la musicoteràpia	13
2.5. Models metodològics	16
2.6. El musicoterapeuta	20
3. ESTUDI SOBRE L'ESTAT ACTUAL DE LA MÚSICA I LA MUSICOTERÀPIA ALS HOSPITALS DE CATALUNYA	22
3.1. Objectius	22
3.2. Hipòtesis	22
3.3. Materials i mètodes	23
3.4. Resultats i discussió	24
3.4.1. Dades generals	24
3.4.2. Resultats i discussió de la presència de la música	26
3.4.3. Resultats i discussió de la presència de la musicoteràpia	28
4. EXPERIÈNCIA DE CONCERTS EN DOS HOSPITALS DE LA CIUTAT DE LLEIDA	41
4.1. Objectius	41
4.2. Hipòtesis	41
4.3. Materials i mètodes	42
4.3.1. Endegament dels concerts	42
4.3.2. Justificació de l'elecció del programa	44
4.3.3. Presentació de les obres	45
4.3.4. Instruments (i veu) que interpreten cada obra	48
4.4. Resultats i discussió	49
4.4.1. Valoracions dels hospitals	53
4.4.2. Valoracions dels músics del <i>Dream's Quartet</i>	55
5. CONCLUSIONS FINALS	58
6. AGRAÏMENTS	60
7. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	61

8. ANNEXOS	62
8.1. Annexos de l'estudi sobre l'estat actual de la presència de la música i la musicoteràpia a Catalunya	63
8.1.1. Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya	64
8.1.2. Carta de presentació als hospitals	76
8.1.3. Model d'enquesta I	77
8.1.4. Carta de col·laboració en l'aprofundiment de la musicoteràpia	79
8.1.5. Model d'enquesta II	80
8.2. Annexos de l'experiència de concerts en dos hospitals de la ciutat de Lleida	82
8.2.1. Carta d'oferiment dels concerts als hospitals de Lleida	83
8.2.2. Cartell publicitari del concert a l'Hospital de Santa Maria	85
8.2.3. Cartell publicitari del concert a l'Hospital Arnau de Vilanova	86
8.2.4. Partitures <i>Cànon de Pachelbel</i>	87
8.2.5. Partitures <i>Ària de Bach</i>	89
8.2.6. Partitures <i>Minuet en sol major de Boccherini</i>	91
8.2.7. Partitures <i>Gabriel's oboe d'Ennio Morricone</i>	94
8.2.8. Partitures <i>Concerning Hobbits d'Howard Shore</i>	95
8.2.9. Partitures <i>Your song d'Elton John</i>	103
8.2.10. Partitures <i>Comme des enfants de Coeur de Pirate</i>	111
8.2.11. Partitures <i>Bad day de Daniel Powter</i>	120
8.2.12. Partitures <i>Count on me de Bruno Mars</i>	130
8.2.13. Partitures <i>Jo mai mai de Joan Dausà i els Tipus d'interès</i>	132
8.2.14. Partitures <i>Bicicletes de Blaumut</i>	133
8.2.15. Partitures <i>Que tinguem sort de Lluís Llach</i>	138
8.3. Enregistraments audiovisuals	
8.3.1. Reportatge Lleida TV	
8.3.2. Muntatge audiovisual sobre els concerts	

1. SUMARI

La musicoteràpia és una disciplina que utilitza la música per aconseguir finalitats terapèutiques. Es defineix com l'aplicació científica del so, la música i el moviment amb finalitats terapèutiques, per norma general beneficis psicològics, per tal d'ajudar a millorar i restablir la salut mental, física i emocional de l'ésser humà, mitjançant l'acció del professional musicoterapeuta. Aquests beneficis són notables pel que fa a facilitar la comunicació, promoure l'expressió individual i afavorir la integració social.

A partir de bibliografia especialitzada s'ha aprofundit sobre l'ús terapèutic de la música establint un marc teòric amb la informació suficient per conèixer l'abast d'aquesta teràpia des dels orígens fins a l'actualitat més recent.

La recerca ha estat orientada a reflectir i analitzar l'estat actual de la presència de la música i la musicoteràpia als 69 hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya. Per assolir aquest objectiu, s'ha treballat a partir de 69 enquestes adreçades a aquests hospitals que ha permès establir les bases de l'estudi comparatiu. Els resultats mostren i demostren la poca presència de la música a nivell lúdic-cultural en els hospitals de Catalunya així com la pràctica de la musicoteràpia limitada a finalitats terapèutiques molt concretes en un nombre de centres força reduït.

Pel que fa a la part experimental, s'ha dut a terme la preparació i realització de dos concerts a dos hospitals de la ciutat de Lleida, per tal de contribuir de forma activa a promocionar la música a hospitals de ciutats més petites, on fins ara no hi era present. El producte final d'aquesta experiència queda recollit en un muntatge audiovisual i la repercussió es veu reflectida en les valoracions dels seus protagonistes.

2. INTRODUCCIÓ I MARC TEÒRIC

2.1. Motivació Personal

Estudio música al Conservatori Municipal de Música de Lleida des de petita, de manera que tenia molt clar que volia orientar la meva recerca vers una temàtica que inclogués la música d'una manera o altra. La meva motivació es basa principalment en diferents situacions personals i familiars en hospitals així com una petita inspiració en la sèrie de televisió "Polseres Vermelles". Tot plegat em duqué a voler analitzar l'estat actual de la música i la musicoteràpia als diferents hospitals de Catalunya i comprovar els diferents factors que intervenen en aquesta pràctica. D'altra banda, formo part d'un grup de cambra, on en sóc la pianista. Els darrers anys, hem dut a terme, entre d'altres, una sèrie de concerts en diferents residències geriàtriques de Lleida. És això, em penso, el que m'ha dut a voler traslladar aquesta experiència als hospitals.

2.2. Què és la musicoteràpia?

La musicoteràpia és una disciplina que utilitza la música per aconseguir finalitats terapèutiques. Es defineix com l'aplicació científica del so, la música i el moviment amb finalitats terapèutiques, per norma general, beneficis psicològics, per tal d'ajudar a millorar i restablir la salut mental, física i emocional de l'ésser humà, mitjançant l'acció del professional musicoterapeuta. Aquests beneficis són notables pel que fa a facilitar la comunicació, promoure l'expressió individual i afavorir la integració social. També s'observen millores cognitives, motores i anímiques. Per tant, la musicoteràpia millora les capacitats físiques, psíquiques, emocionals i socials de la persona.

Pertany al grup de les teràpies creatives juntament amb la dansa-moviment teràpia, l'art teràpia, la poesia teràpia i el psicodrama o drama teràpia. Etimològicament significa "teràpia mitjançant la música" però entre els musicoterapeutes de renom, cadascú en dóna la seva pròpia definició.

- Tayer Gaston defensa l'ús de la musicoteràpia per la capacitat manifesta de "provocar canvis en les persones que l'escolten o l'executen".
- Juliette Alvin la defineix com "l'ús dosificat de la música en el tractament, la rehabilitació i l'educació de nens i adults amb trastorns físics, mentals i emocionals".

- Roland Omar Benenson expressa que “és la tècnica de comunicació que utilitza la música i el so per provocar fenòmens regressius i obrir canals de comunicació mitjançant els quals es pot iniciar el procés de recuperació i rehabilitació del pacient”.
- Kenneth Bruscia diu que “és un procés sistemàtic d'intervenció on el terapeuta ajuda al client o pacient a aconseguir salut, utilitzant experiències musicals i les relacions que evolucionen entre elles com a forces dinàmiques de canvi”.
- La *National Association for Music Therapy* dels EE. UU. defineix la musicoteràpia com “l'ús de la música en la consecució d'objectius terapèutics de restauració, manteniment i millora de la salut tant física com mental”.
- La *World Federation of Music Therapy* considera la teràpia musical com “l'ús de la música i/o els elements musicals per part d'un terapeuta musical qualificat, cap a un pacient o grup, dins un procés dissenyat per facilitar i promoure la comunicació, les relacions, l'aprenentatge, el moviment, l'expressió, l'organització i, d'altres objectius terapèutics rellevants; amb la finalitat d'aconseguir canvis i satisfer necessitats físiques, emocionals, mentals, socials i cognitives. La musicoteràpia té com a objectiu desenvolupar potencials i/o restaurar les funcions de l'individu de manera que pugui assolir una millor integració intra i/o interpersonal i, consegüentment una millor qualitat de vida mitjançant la prevenció, la rehabilitació o el tractament”.

Una de les grans dificultats per definir el concepte de musicoteràpia és la confusió comú, per part dels no especialistes, amb el concepte d'educació musical. Aquestes són les principals diferències que s'estableixen entre ambdós conceptes:

- En l'educació musical, l'aprenentatge de la música és l'objectiu i la finalitat. En la musicoteràpia, la música és el mitjà per aconseguir millores terapèutiques.
- L'educació musical consisteix en un procés instructiu, els objectius del qual estan recollits en un currículum. La musicoteràpia és un procés variable, experimental i interactiu que es desenvolupa en funció de l'evolució dels canvis experimentats.
- Els objectius de l'educació musical, podríem dir, que són pràcticament universals. En musicoteràpia, els objectius són individuals i particulars.

- L'educació musical persegueix la millora de la qualitat de les execucions amb l'instrument. En musicoteràpia, la qualitat de les execucions està en funció del seu valor terapèutic.
- En l'educació musical, l'especialista és un professor de música encarregat de subministrar i aportar els continguts. En musicoteràpia, l'especialista és un musicoterapeuta que ha de cercar els continguts susceptibles de canvi en el receptor. Per tant, ni tots els professors de música són o poden ser musicoterapeutes, ni tots els musicoterapeutes són o poden ser professors de música.

Aquestes diferències foren resumides en un quadre pel musicoterapeuta Kenneth Bruscia l'any 2007:

	Educació Musical	Musicoteràpia
La música...	És la finalitat, l'objectiu.	És el mitjà per aconseguir transformacions, millores terapèutiques.
Aprenentatge	Basat en un currículum.	Obert, evolutiu, experimental i interactiu.
Continguts	Establerts en el currículum.	Dinàmics ja que es desenvolupen paral·lels al procés.
Objectius	Generals i universals.	Individuals i particulars.
Activitats	Dissenyades per millorar les execucions.	Dissenyades en funció del valor terapèutic.
Avaluació	Avalua a tothom per igual amb criteris generals.	A partir d'una valoració inicial i segons els objectius proposats.
Especialista	Professor.	Terapeuta.
Relació	Didàctica entre professor i alumne.	Vincle d'ajuda entre terapeuta i individu pacient.

2.3. Orígens i història de la musicoteràpia

Ja en l'Antic Testament, David cura els turments de Saül amb la música:

"... D'aquesta manera quan l'esperit de Déu venia sobre ell, David prenia la cítara, la tocava amb la mà i Saül es calmava, es trobava bé i s'allunyava d'ell el mal esperit."

(Primer llibre de Samuel, 16, 23). Però no es troba en el cristianisme el primer testimoni històric de l'efecte terapèutic i curatiu de la música. Gairebé totes les

cultures al llarg del temps presenten deïtats les quals posseeixen alguna fantàstica i meravellosa relació amb la música.

Molt abans, en la civilització mesopotàmica (6000 aC.) i en l'egípcia (4000 aC.) ja s'utilitzaven càntics per alleujar el sofriment dels moribunds o melodies per relaxar les dones en el part. Com a font escrita, es conserva l'anomenat *Papir de Hibeh* (d'autor desconegut i possiblement del segle IV aC.) amb els següents arguments: "*Diuen que algunes melodies fan als oients més temperats; d'altres els tornen assenyats; d'altres justos, valerosos o malvats.*"

La majoria d'autors consideren el mite d'Orfeu i Eurídice, de *Les Metamorfosis* d'Ovidi (43 aC.-17 dC.), com el mite fundacional pel que fa a la música. Explica que Orfeu i Eurídice eren dos enamorats, però que el dia de la boda intentaren raptar a Eurídice i ella s'escapa corrents. En la persecució, Eurídice trepitja una serp la qual la mossega i li provoca una ferida mortal. Orfeu, fill d'Apol·lo, que tocava la lira que li va regalar el seu pare, va decidir anar a buscar la seva estimada. Tocant la lira, va convencent a Creont perquè el portés a l'altre banda de la Llacuna Estígia, el barquer embadalit per la música hi va accedir. Gràcies a la seva lira supera tots els perills al llarg del viatge per anar a la recerca de la seva estimada: domina animals salvatges, calma la mar, entendreix els cors... Fins i tot, convenç al déu Hades que li retorni la seva estimada dels inferns. Hades, embadalit per la música d'Orfeu, va accedir però amb una condició: fins que no estigués fora del inframón, Orfeu no podria mirar a Eurídice. Quan estaven a punt de travessar l'última porta de l'infern, Orfeu no es va poder resistir i la mirà. Eurídice se'n va anar per sempre.

Deixant de banda la mitologia, són els filòsofs i savis de l'antiga Grècia qui aporten el rigor que cal a la relació entre la música i el cos humà. Encara van més enllà. Per a la majoria d'ells, ni el curs ni l'esdevenir de l'univers, ni el moviment dels astres, es podrien organitzar sense la presència de la música.

El concepte de música de Pitàgores (580 aC.- 495 aC.) i Plató (427 aC.-347 aC) destacava, de forma rellevant, l'aspecte matemàtic-numèric que el déu-arquitecte havia establert com a ordre i proporció de l'univers i consideraven que les malalties, sobretot les malalties mentals, eren provocades per un desequilibri, un desordre de l'harmonia entre l'ànima i el cos. Mitjançant la música, aquest equilibri podia ser restablert. Els pitagòrics (segons Aristoxen de Tàrent, important teòric de la música a l'època) purificaven el cos amb la medecina i l'ànima amb la música.

Plató, en *La República* exposa la seva estricta concepció pel que fa l'ús de la música. Exclou tota melodia que incita a la imperfecció de les virtuts i ho limita a dos tipus d'expressió:

- La dòria, com a essència de l'expressió de la masculinitat i la valentia (acció)
- La frígia, com a expressió de la vida en pau (contemplació)

Fou Aristòtil (384 aC.-322 aC.), deixeble de Plató, qui va teoritzar de manera específica sobre la influència de la música en els humans per tal de provocar estats d'ànim plaents. Aquesta visió hedonista es plasma en els llibres V i VIII de la seva *Política*. Apart de la finalitat educativa, racional i moral de la música en els infants, exposa el poder de la música com a tractament que eleva l'ànima a estats d'èxtasi, sobretot en aquells individus que pateixen emocions no dominables.

Menys conegut que el seu mestre Aristòtil, però no menys important, el citat Aristoxen de Tàrent (354 aC.-300 aC.) afirmava que, segons l'harmonia i el ritme de cada tipus de música, aquesta podia provocar tres estats anímics:

- Enèrgic, si la música provocava un estat de voluntat vers grans sentiments (cants de guerra, temes heroics...)
- Enervant, si la música paralitzava la voluntat i evocava emocions destinades a commoure (temàtica amorosa, laments tristos...)
- Extasiant, si la música conduïa a un estat d'embriaguesa i tranquil·litat (himnes, lloances...)

Aquest atribut tant poderós que se li atribueix a la música és el que es coneix com "la teoria de l'Ethos": la música pot trametre i generar estats ètics, canviar el caràcter. D'aquí que "ethos" sigui l'arrel etimològica de la paraula ètica.

Durant l'Imperi Romà, la visió hedonista introduïda per Aristòtil és l'aspecte rellevant que predomina i per tant, no es fan gaires noves aportacions al tema. La música amb finalitat terapèutica o curativa queda temporalment encallada en les arrels dels filòsofs de l'antiguitat grega, malgrat les nombroses cites i obres que posteriors escriptors cristians (Sant Agustí d'Hipona, Sant Basili, Sant Ambrosi, Sant Isidoro de Sevilla...) puguin establir en relació a aquesta disciplina.

Per tant, podem dir que, partint de la relació música-ànima establerta pels grecs, a més de l'aspecte lúdic i festiu dels romans i de l'orientació espiritual

cristiana que es desenvolupa a mesura que s'avança cap a l'edat mitjana; obtenim els components que conformaran les bases del que serà la música a Occident.

A finals del segle XVI i principis del XVII, coincidint amb el Barroc com a període dins la història de l'art, sorgeix "la teoria dels afectes" rescatant la teoria grega del *ethos* i que dóna origen a un nou estil musical: l'òpera. Aquesta teoria fou desenvolupada pel jesuïta Athanasio Kircher en la seva obra titulada *Misurgia Universal* (1650), on sintetitza en un esquema els efectes en humans de cada tipus de música.

El metge anglès Rober Burton, l'any 1632, exposa els poders curatius de la música en el tractament dels trastorns mentals en el llibre *The anatomy of melancholy*.

És als segles XVIII i XIX que es comença a donar un enfoc més científic al tema de la musicoteràpia amb aportacions directes de professionals reconeguts de la medicina: Benjamin Rush, George Alder Blumer, Corning...

Es pot arribar a concretar el moment històric de la intervenció de la música com a teràpia en l'àmbit hospitalari: durant la Primera Guerra Mundial (1914-1918), als hospitals militars de l'exèrcit dels Estats Units es contracta a músics per tractar als combatents nord-americans de les neurosis de guerra, dels trastorns de llenguatge produïts per efecte de les lesions sofertes i també per tractar les paràlisis.

Concretament a Espanya, a inicis del segle XX, el Dr. Candela Ardid va portar a terme pràctiques terapèutiques relacionades amb la música al Sanatori de La Encarnación de Madrid i a l'any 1920 va publicar les seves experiències en un llibre titulat *La Música como Medio Curativo de las Enfermedades Nerviosas*.

Cal nomenar també la contribució del músic suís Émile Jacques-Dalcroze (1865-1950), conegut pel mètode d'aprenentatge i experimentació musical que porta el seu nom. Va desenvolupar el que es coneix com *eurythmics*: la unió dels ritmes musical i corporal a través del moviment.

A partir de llavors, l'associacionisme i la creació d'organismes federatius seran els principals factors que contribuiran al desenvolupament i reconeixement de la musicoteràpia. Ni que des de l'inici del segle XX hi ha petits intents per tal de constituir associacions, és clau el moment de la fundació de la *National Association*

for Music Therapy l'any 1950 a Nova York i que, entre altres tasques, va promoure la creació dels primers programes de llicenciatura universitària en el món. A poc a poc, la creació de noves associacions en molts altres països dóna lloc al Primer Congrés Mundial de Musicoteràpia que se celebra a París l'any 1974.

L'Associació Catalana de Musicoteràpia va ser fundada a Barcelona, el 28 de juny de 1983, per iniciativa de la Dra. Serafina Poch i Blasco, que ja havia fundat la *Asociación Española de Musicoterapia* l'any 1976 a Barcelona amb el Prof. Dr. Joan Obiols Vié. Va ser-ne Presidenta fins el 1982. Fou ella qui també va promoure el primers Cursos de Postgrau i Màsters en Musicoteràpia en diverses universitats de l'estat.

L'any 1985 es funda la *World Federation of Music Therapy* (WFMT), organització internacional que vetlla pel desenvolupament de la musicoteràpia a nivell mundial. En els seus congressos internacionals s'estableixen els marcs i les pautes per a la pràctica de la musicoteràpia, la formació i la conducta ètica dels professionals que l'exerceixen, el registre de musicoterapeutes i la recerca.

Actualment a Espanya existeixen un bon grapat d'associacions, generalment aglutinant als musicoterapeutes d'una mateixa comunitat autònoma. La majoria d'elles estan federades a la *Asociación Española de Musicoterapeutas Profesionales* (AEMP), de caràcter estatal i que segueix les directrius de la *European Music Therapy Confederation* (EMTC).

L'AEMP és una organització independent de caràcter sindical que registra als musicoterapeutes residents a Espanya amb formació i titulació universitària per l'exercici de la professió. L'AEMP també registra les recerques relacionades amb la musicoteràpia per tal de contribuir al desenvolupament d'aquesta disciplina.

La EMTC es l'única institució europea de musicoteràpia reconeguda per la Unió Europea per regular l'exercici de la professió. Es va fundar l'any 1989 arrel de la necessitat de reglamentar les qualificacions professionals universitàries. A més, la seva funció és fomentar l'intercanvi i la col·laboració entre els 23 països membres i promoure el desenvolupament de la pràctica professional a Europa.

Per tenir més informació sobre les organitzacions anomenades, consultar les webs corresponents:

Associació Catalana de Musicoteràpia

<http://acmt.es>

Asociación Española de Musicoterapeutas Profesionales (AEMP)

<https://www.webjam.com/musicoterapeutas>

European Music Therapy Confederation (EMTC)

<http://emtc-eu.com>

World Federation of Music Therapy (WFMT)

<http://www.wfmt.info/WFMT/Home.html>

2.4. Aplicacions de la musicoteràpia

Tal i com s'exposa en l'apartat "Orígens i història de la musicoteràpia", els efectes de la música sobre la conducta humana han estat evidents des dels inicis dels temps.

La música és un potent estímul sensorial i cognitiu que influeix en gairebé totes les activitats cerebrals (llenguatge, aprenentatge, memòria, creativitat...) i enriqueix els processos motrius. Totes aquestes activitats depenen directament del nostre sistema nerviós central, capaç d'activar altres vies neurològiques. Aquest fonament és la base de *El efecto Mozart* de Don Campbell. A més a més, la música facilita i promou la comunicació i la relació entre els individus, afavorint l'expressió individual i la integració social. Si a això hi afegim que influeix poderosament en l'estat anímic, podem afirmar que la música amb finalitat terapèutica, o sigui, la musicoteràpia, millora directament les capacitats físiques, psíquiques i socials de la persona.

Els beneficis de la musicoteràpia poden ser immediats, a mitjà o llarg termini, amb canvis voluntaris o involuntaris. Depenen directament de les circumstàncies personals, de la biografia, del receptor: edat, desenvolupament físic i psíquic, estat de salut, estat anímic... Per això, la musicoteràpia en ella mateixa, manté una

constant recerca de les múltiples i infinites transformacions dels individus sota la influència de la música.

Els principals àmbits d'aplicació de la musicoteràpia són l'educatiu, el sanitari i el social. El musicoterapeuta, en el moment d'establir els objectius proposats, sempre procura identificar en quina àrea concreta s'emmarca la seva pràctica, malgrat les interrelacions que s'estableixen entre els diferents àmbits de influència de la musicoteràpia:

Àmbit Educatiu

Són les aplicacions de la musicoteràpia que tenen com a objectiu l'aprenentatge evolutiu i la reeducació a nivell sensorio-motriu, cognitiu, interpersonal... en alumnes amb necessitats educatives especials dins l'àmbit evolutiu i/o escolar; atenent als tres grans grups en els quals podríem integrar les discapacitats, o més ben dit, dificultats:

- Dificultat física o motora: paràlisi cerebral, espina bífida...
- Dificultat psíquica: retard mental de diferent etiologia.
- Dificultat sensorial: deficiència auditiva, visual...

Àmbit Conductual

Són les aplicacions de la musicoteràpia en tractaments que tenen com a objectiu el canvi o modificació en el comportament i la conducta, sobretot en aquells casos que condicionen l'adaptació, la socialització i l'educació de l'individu.

Àmbit Psicoterapèutic

Són les aplicacions de la musicoteràpia a nivell individual o grupal que tenen com a objectiu tractar problemes emocionals, afectius i/o interpersonals, facilitant la psicoteràpia. Per exemple, en persones que pateixen estats depressius, millora el grau d'ansietat i tensió i reforça l'autoestima, respecte a altres pacients que no han rebut musicoteràpia.

Àmbit Mèdic i Àmbit Curatiu i/o Rehabilitador

En l'àmbit mèdic són les aplicacions de la musicoteràpia que tenen com a objectiu la prevenció, el tractament o la recuperació del pacient en relació a la seva malaltia, accident o trauma

En l'àmbit curatiu i/o rehabilitador són les aplicacions de la musicoteràpia que tenen com a objectiu promoure el benestar i la cura del cos, la ment i l'esperit mitjançant experiències musicals que poden influir en la percepció del dolor i altres símptomes.

Per exemple, en pacients amb Alzheimer, s'han constatat millores que retarden l'evolució de la malaltia o, fins i tot, que permeten reduir la medicació. En pacients esquizofrènics millora la simptomatologia i la capacitat comunicativa. També s'utilitza la musicoteràpia en circumstàncies no tan greus, com en les embarassades o per tractar l'insomni.

Àmbit Recreatiu..

Són les aplicacions de la musicoteràpia amb la finalitat i el propòsit d'entretenir, distreure, relaxar i, fins i tot, divertir; mitjançant concerts, festes, funcions, espectacles... contribuint a l'autorealització del pacient o receptor, i millorant el desenvolupament de la lliure auto-expressió.

Les característiques musicals sobre les quals es treballa i que cal analitzar en cada cas per arribar a entendre aquesta influència són les següents:

- **El ritme:** és l'element més potent de la música, el més primari i ancestral. Funciona com l'estímul orientador en l'execució de moviments controlats. El ritmes lents condueixen a la pau i la serenitat i els ritmes ràpids motiven a l'activitat motora i a la necessitat d'exterioritzar sentiments, podent arribar a provocar sensació d'estrès.
- **El temps o pulsació:** és l'element bàsic del ritme ja que en determina la velocitat. Els temps lents, entre 60 i 80 pulsacions per minut, susciten sensació de calma, sentimentalisme, serenitat, tendresa, tristesa... Els temps ràpids, entre 100 i 150 pulsacions per minut, encomanen alegria, excitació i vitalitat.

- **L'altura:** segurament és el paràmetre més important del so. Les notes agudes actuen sobre el sistema nerviós provocant un augment dels reflexos i de l'estat d'alerta, estimulants l'activitat mental; per tant, ajuden al desvetllament. Els sons greus aporten relaxació i tranquil·litat però poden arribar a conduir al pessimisme.
- **La tonalitat:** les tonalitats majors acostumen a ser alegres i vitals, convidant a l'extraversió; mentre que les tonalitats menors evoquen intimitat i melangia, afavorint la introversió.
- **L'harmonia:** és de totes les característiques musicals, la més complexa ja que és la simultaneïtat de sons o melodies. Podem distingir entre intervals harmònics, acords i contrapunt. Concretament, l'acord és el nom que rep el conjunt de sons que sonen junts. Els acords consonants estan associats a l'equilibri, la tranquil·litat i l'alegria. Els acords dissonants es relacionen amb la inquietud, la preocupació i el neguit.
- **La intensitat:** el volum, per excés o per defecte, pot arribar a modificar qualsevol de les anteriors qualitats musicals.
- **El timbre:** depèn, entre d'altres factors, del material del qual estan fets els instruments, així com de la manera com produeixen el so (picant, fregant, bufant...). La sonoritat dels instruments de corda és expressiva i penetrant, mentre que els instruments de vent destaquen per la seva alegria i vitalitat, sovint aportant un aire solemne i majestuós. El caràcter rítmic dels instruments de percussió inciten a l'acció i al moviment.

2.5. Models metodològics

Existeixen cinc models metodològics reconeguts per la *World Federation of Music Therapy* pel que fa a l'aplicació de la musicoteràpia.

Model Conductista

Aquest model sorgeix, a finals dels anys seixanta i principis dels setanta, de la mà de Clifford Madsen i es basa en la corrent conductista. A partir de la descripció dels fenòmens, el psicòleg conductista es pregunta "què passa" i "per què".

En musicoteràpia, l'aplicació del mètode conductista es caracteritza perquè:

- S'aplica en conductes socialment significatives i de importància (fòbies, ansietat, disfuncions sexuals...)
- S'ha de poder mesurar de forma precisa la conducta
- És analític si es manifesta una relació funcional entre música i conducta
- És tecnològic si descriu els procediments de manera clara i detallada
- És eficaç si millora suficientment les conductes dels pacients
- Es generalitza si provoca canvis duradors i/o encomana altres conductes o entorns

Segons com es dissenyin les activitats i l'ús de la música, es distingeixen tres funcions de la musicoteràpia conductista:

- Estímul: les activitats rítmiques son emprades per modificar conductes motrius i verbals; per exemple, la marxa.
- Estructura: la música com a activitat continuada i estructurada de cara a la millora en l'aprenentatge d'habilitats en persones amb diferents discapacitats.
- Reforç: música com a reforç per aconseguir diferents objectius en persones amb discapacitat.

Model Psicoanalista

Fou creat per Mary Priestly a principis dels anys setanta i es basa en la improvisació. A partir de la relació personal entre terapeuta i pacient i amb l'objectiu d'establir canals de comunicació, disposar d'un instrument expressiu que amplii l'estat de consciència. El pacient estructura la relació mitjançant el so, el coneixement del codi, la interiorització i la resposta vers la realitat potencial i psicòtica personal per mitjà de tres tècniques: expressió del conflicte emocional del pacient mentre el terapeuta l'acompanya musicalment per facilitar l'expressió i alliberar l'emoció; investigar el subconscient mitjançant símbols, somnis i imatges; i reforçar l'ego creant un espai segur on el pacient assagi una nova situació escenificada a través de la música.

Model Benenzon

Creat per Rolando Benenzon, es basa en el concepte de "Identitat Sonora Musical" (ISO), característic en cada persona i és el model més utilitzat pels

musicoterapeutes espanyols. Es distingeixen quatre Identitats Sonores Musicals diferents:

- ISO Universal: energies sonores i de moviment propis de cada individu i que formen part de l'inconscient: el ritme binari del batec del cor, el moviment de la respiració... en relació a fenòmens universals.
- ISO Gestàtica: les sonoritats pròpies de cadascú i que caracteritzen la nostra personalitat. Són heretades (gens) i apareixen en les experiències no verbals. Se'n reconeixen tres fonts: sonoritats del cos de la mare, les exteriors que es perceben a través del líquid amniòtic, i les que passen de l'inconscient de la mare a l'inconscient del nen.
- ISO Cultural: és a partir del naixement i provenen del medi natural i social.
- ISO Complementària: es va conformant constantment a partir de fets circumstancials, como són les situacions de comunicació en un determinat moment, lloc i persona.

Per treballar la comunicació no verbal, s'usa un objecte que intercedeix com a instrument que aporta fluïdesa als canals de comunicació. No és obligatori que es tracti d'un instrument musical però cal que sigui conegut, quotidià i relacionat amb la ISO Cultural, de fàcil manipulació i transport i que faciliti la relació amb altres instruments.

Model Gim

GIM són les sigles de "Guided Imagery and Music" (imatges guiades amb la música), mètode creat per Hellen Bonny. Aquest model metodològic es caracteritza per utilitzar la música per arribar i explorar nivells extraordinaris de la consciència humana. Està considerat un model psicoterapèutic receptiu ja que utilitza programes de música, bàsicament clàssica i New Age, per generar imatges i provocar transformacions i canvis interns.

Les sessions poden ser individuals o grupals. El musicoterapeuta rep el nom de "guia", el pacient "viatger" i cada sessió es desenvolupa en cinc parts:

- 1ª fase. Pre-sessió o preludi: el terapeuta i el pacient, mitjançant el diàleg, estableixen el propòsit/tema de la sessió iniciada.
- 2ª fase. Amb el pacient en posició horitzontal, el musicoterapeuta el condueix a la relaxació física i a la concentració psicològica, mitjançant la paraula. Una

cop hi ha arribat, el musicoterapeuta, activa el programa de música seleccionat.

- 3ª fase. Experiència amb la música: mentre la música sona, el pacient verbalitza el que experimenta, incitat per les preguntes del guia, que l'ajudaran a aprofundir en la vivència interior.
- 4ª fase. Integració: el pacient retorna a la consciència ordinària. És el moment de realitzar una integració creativa de l'experiència mitjançant el dibuix d'un mandala.
- 5ª fase. Final de la sessió o post-sessió: el pacient-viatger reflexiona sobre les reaccions físiques, imatges, sentiments i emocions durant l'experiència. El guia ajuda al viatger a establir els nexes o lligams entre el que ha experimentat i el seu moment actual.

Es tracta d'un model terapèutic que sol poden aplicar els musicoterapeutes que hagin completat la formació específica en aquest mètode.

Model de Nordoff-Robins

Aquest mètode fou desenvolupat per Paul Nordoff i Clave Robins, particularment amb nens amb problemes físics, mentals i emocionals. Es basa en la improvisació i la creació, cercant contacte i comunicació, per tal de reflectir l'estat i el moment actual de l'individu, generant intercanvis musicals. Precisa d'un pianista i d'un terapeuta que domini el llenguatge musical així com diversos instruments.

La tècnica és:

- Explorativa: per descobrir les possibilitats i limitacions del pacient.
- Consistent: mantenint el contacte per donar seguretat al pacient.
- Flexible: contemplant totes les possibilitats de resposta i potenciant-ne i desenvolupant-ne de noves.

Cada fase del procés té uns objectius concrets:

- Contacte exploratori: conèixer i observar com es manifesta la patologia, determinar les habilitats de comunicació i les capacitats potencials, i establir l'enfoc i la música apropiats.
- Desenvolupament integrador: la música es personalitza i s'elabora la capacitat de resposta, intensificant la relació i desenvolupant la comunicació.

- Comunicació i actualització personal: major nivell de comunicació, relació, auto-organització, consciència, confiança...

2.6. El musicoterapeuta

El musicoterapeuta, a més del domini de la música i el moviment, cal que tingui coneixements mèdics, psicològics i pedagògics. No acostuma a treballar aïlladament i es coordina amb els altres professionals que intervenen amb el pacient com a membre d'un equip multidisciplinari, terapèutic o pedagògic.

En el procés musico-terapèutic, el musicoterapeuta ha d'atendre a les cinc fases següents:

1. Recull i anàlisi de informació sobre el pacient

Recull de informació: historial clínic, informes d'altres professionals (psicòlegs, educadors, logopedes, psiquiatres...), entrevistes a la família i persones de l'entorn, observació directa del pacient, entrevistes individuals i test preliminars.

Una informació rellevant és tota aquella que té relació amb les preferències i les vivències musicals del pacient, és a dir, la història sonor-musical de la seva vida i que es recull en una fitxa musico-terapèutica.

2. Planificació del tractament i seqüenciació d'objectius

Cal establir els àmbits a modificar i seqüenciar uns objectius específics a partir dels objectius més generals.

3. Tractament

El tractament exigeix un profund coneixement del pacient per tal d'aplicar la tècnica més apropiada. Es fixarà l'horari, la freqüència i la possible durada del tractament, l'espai i el material, les activitats i tots aquells aspectes a contemplar com són instruccions específiques o reforços.

El tractament individual exigeix un millor coneixement del pacient ja que els objectius seran personalitzats. La teràpia individual és apropiada per a totes les problemàtiques d'origen psiquiàtric.

El tractament grupal afavoreix la comunicació i la interacció entre els individus amb la possibilitat d'organitzar grups homogenis pel que fa a problemàtiques i vivències. La teràpia grupal és apropiada per a pacients poc conscienciats amb la seva malaltia o problemàtica, dèficit o inadaptació social, problemes de comunicació... És aconsellable la intervenció de dos musicoterapeutes: el que dirigeix la sessió i l'altre que hi participa com a observador actiu.

4. *Avaluació i seguiment*

L'avaluació pot ser de dos tipus: continua (sessió) o final (tractament). S'acostuma a disposar d'un diari clínic on es registren totes les sessions i/o de fulls de seguiment on es recullen els aspectes més rellevants.

5. *Finalització del tractament*

El tractament es donarà per acabat quan s'han assolit els objectius proposats o quan ja no s'observa cap progrés en el pacient. Cal que el musicoterapeuta elabori un informe final.

La professió de musicoterapeuta està considerada una de les 100 carreres professionals amb més futur per aquest mil·lenni. Els centres de treball on poden exercir la seva professió són els següents: hospitals generals, hospitals psiquiàtrics, centres de rehabilitació, centres de salut mental, centres de tractament d'addiccions, clíniques de consulta externa, residències geriàtriques o de persones discapacitades, centres de dia, unitats pal·liatives, centres d'educació especial, aules d'educació especial, guarderies infantils i escoles bressol, centres de menors, centres de rehabilitació social, pràctica privada...

Actualment, a Catalunya, el Màster Universitari en Musicoteràpia s'imparteix:

- A la Universitat de Barcelona
http://www.ub.edu/web/ub/ca/estudis/oferta_formativa/masters_propis/fixa/M/201211541/index.html
- A l'Institut Superior d'Estudis Psicològics (isep) vinculat a la Universitat de Vic
www.isep.es/curso/psicopedagogia/master_en_musicoterapia

3. ESTUDI SOBRE L' ESTAT ACTUAL DE LA MÚSICA I LA MUSICOTERÀPIA ALS HOSPITALS DE CATALUNYA

3.1. Objectius

- Quantificar quants i quins hospitals de Catalunya ofereixen concerts i audicions assídua o puntualment, i quants i quins ofereixen el servei de musicoteràpia en els seus centres.
- Amb les dades obtingudes, poder dur a terme un estudi estadístic per reflectir l'estat actual de la música i la musicoteràpia en els 69 hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya.
- Aprofundir sobre l'activitat de musicoteràpia en els hospitals que disposen d'aquest servei.

3.2. Hipòtesis

En cap cas es pretén qüestionar l'efecte terapèutic de la música, ja contrastat per la pràctica dels professionals musicoterapeutes. Tampoc es posa en consideració com a possibles hipòtesis els nombrosos beneficis de la musicoteràpia, tant a curt com a llarg termini, sobradament documentats.

L'objectiu principal d'aquesta part de la recerca consisteix a reflectir i analitzar l'estat actual de la presència de la música i la musicoteràpia als 69 hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya. Per això, les hipòtesis formulades serviran de base per l'elaboració de l'enquesta que s'adreça a aquests hospitals i que permet establir les bases del posterior estudi comparatiu:

- La majoria d'hospitals no tenen presència de música i musicoteràpia.
- La regió sanitària de Barcelona inclou el nombre més gran d'hospitals que disposen d'aquest servei.
- Relació estreta entre el nombre d'habitants de la població on es troba l'hospital i el servei de musicoteràpia que ofereix. Lligada a aquesta, la cara contrària de la hipòtesi: les ciutats petites amb hospitals més petits no ofereixen el servei de musicoteràpia.
- El servei de musicoteràpia en els hospitals està principalment gestionat i finançat per entitats externes (obres socials, voluntariats...).

- Els professionals que exerceixen la musicoteràpia no posseeixen titulació universitària específica.
- Predomini de les sessions de musicoteràpia grupals i no individuals.
- Nombre reduït de treballadors dedicats a aquest servei.
- Afectació de la crisi en la presència de música i musicoteràpia en els hospitals.

3.3. Materials i mètodes

Primer de tot, es va cercar un llistat oficial dels principals hospitals de Catalunya als quals se'ls hi vol proposar la col·laboració en aquest projecte de treball de recerca. Es va trobar el llistat de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya (XHUP) (Veure annex 8.1.1.). Va ser necessari actualitzar algunes de les dades (gerent actual, adreces correu electrònic...) per tal de poder establir tots els contactes.

Conèixer, en primera instància, mitjançant les respectives webs, les característiques i les particularitats pròpies de cada centre. Elaborar aleshores una carta-model de presentació amb una breu explicació del projecte i la demanda de la seva col·laboració en l'estudi (Veure annex 8.1.2.). Mitjançant el correu electrònic, establir un contacte inicial amb la gerència de cada centre al mes de maig de 2013, per tal d'obtenir la informació pel que fa a la viabilitat de l'activitat. Cada hospital va adreçar l'enquesta al departament que considerava oportú per al seu compliment o bé era complimentada des de gerència (Veure annex 8.1.3.).

Recull de les diferents enquestes. No obstant, algun hospitals justificaven no col·laborar en cap tipus de projecte mentre que d'altres no van contestar. Es va fer doncs un segon recordatori un mes i mig després, en un altre correu destinat a tots els hospitals que no contestaven, demanant de nou la seva col·laboració en l'estudi. Finalment, com a últim recurs, als hospitals que malgrat el recordatori no havien contestat, se'ls va telefonar personalment per sol·licitar la seva col·laboració. Molts d'ells van demanar l'enviament de nou de l'enquesta per decidir-se a participar.

Un cop finalitzat el recull, es va dur a terme el buidatge dels resultats, separant els hospitals que no tenen cap vinculació directa amb la música i la musicoteràpia del que sí la tenen. I separant també els pocs hospitals que no col·laboren en cap mena de projecte i els que no havien respost després de reiterats contactes al llarg de quatre mesos. S'inicia així l'estudi estadístic.

Dins el grup d'hospitals que tenen una relació directa amb la música i la musicoteràpia, es va fer una divisió en tres grups:

1. Un grup format pels hospitals que només fan concerts assídua o puntualment (concert de Nadal, per Santa Cecília, etc.)
2. Un grup format pels hospitals que no fan concerts ni audicions però sí que disposen del servei de musicoteràpia amb finalitat terapèutica.
3. Un grup format pels hospitals que duen a terme concerts i també musicoteràpia.

A aquests dos darrers grups, és a dir, els únics hospitals amb musicoteràpia a Catalunya, se'ls demana de nou (a l'agost) la seva col·laboració per avançar en l'estudi i poder reflectir l'estat actual pel que fa a aquest tema, elaborant una circular on es reflecteix una part dels resultats obtinguts dels últims estudis estadístics (Veure annex 8.1.4.). A aquesta circular, adreçada via e-mail, s'hi adjunta una enquesta elaborada específicament per aprofundir en la situació en la que es troba la musicoteràpia actualment a Catalunya (Veure annex 8.1.5.). Per últim, nou buidatge i estudi dels resultats de les enquestes específiques sobre musicoteràpia.

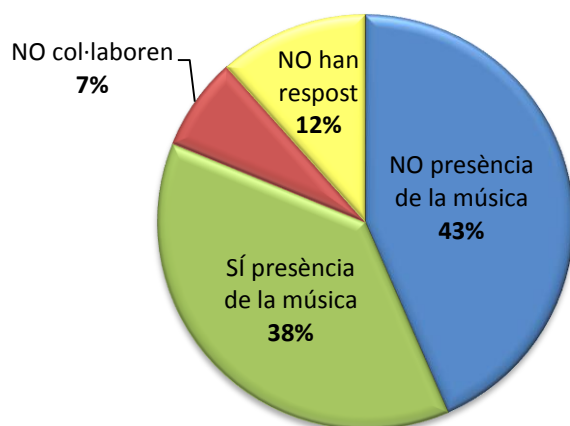
3.4. Resultats i discussió

3.4.1. Dades generals

Aquest estudi permet reflectir l'estat actual de la presència de la música i la musicoteràpia als 69 hospitals de la XHUP. Del total dels 69 centres hospitalaris, han respost 61 hospitals. D'aquests, 5 hospitals (7%) han justificat no participar ni col·laborar en cap mena d'estudi.

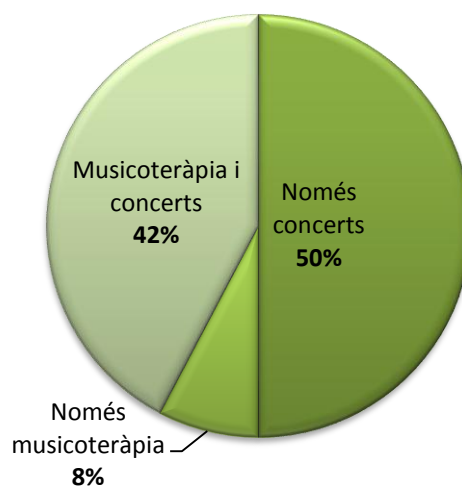
Dels 56 hospitals que han respost l'enquesta (81%), 30 hospitals (43%) no ofereixen cap activitat relacionada amb la música. Amb aquesta primera part de l'estudi queda confirmada la primera de les hipòtesis: la majoria d'hospitals de Catalunya no tenen cap relació amb la música i la musicoteràpia. Per tant, 26 hospitals (38%) fan ús de la música en les seves instal·lacions.

Tenint en compte les dues dades significatives anteriors: 38% d'hospitals que tenen presència de música, i 43% que no en tenen; es podria deduir que, dels 13 hospitals de Catalunya dels quals no se'n tenen dades (8 hospitals que no han respost i 5 hospitals que no col·laboren), segurament més de la meitat no deuen disposar de la presència de música en els seus centres.

Els 26 hospitals de Catalunya que sí tenen relació amb la música i la musicoteràpia, segons l'enquesta, es divideixen en tres grups:

1. Un grup format per un total de 13 hospitals que només fan concerts assídua o puntualment (concert de Nadal, per Santa Cecília, etc.)
2. Un grup format per 2 hospitals que no fan concerts ni audicions però sí disposen del servei de musicoteràpia amb finalitat terapèutica.
3. Un grup format per 11 hospitals que duen a terme concerts i també musicoteràpia.

3.4.2. Resultats i discussió de la presència de la música

A Catalunya, actualment, hi ha 24 hospitals que, al llarg de l'any, organitzen concerts o audicions amb música en directe, ja sigui puntualment o amb més assiduitat. Generalment, la gran majoria vinculen aquests actes a dates concretes del calendari: Nadal, Reis, Sant Jordi, Sta. Cecília, Castanyada, Dia del malalt, Concert de Primavera... I s'ofereixen als pacients hospitalitzats, als professionals, als usuaris de consultes externes i al públic en general.

REGIÓ SANITÀRIA	COMARCA	HOSPITAL
Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran	Alt Urgell	Fundació Sant Hospital
	Cerdanya	Hospital de Puigcerdà
	Pallars Jussà	Hospital Comarcal del Pallars
Regió Sanitària Camp de Tarragona	Alt Camp	Pius Hospital de Valls (Residència Alt Camp)
	Baix Camp	Hospital Universitari Sant Joan de Reus
Regió Sanitària Girona	Garrotxa	Hospital Sant Jaume d'Olot
	Gironès	Hospital Universitari Doctor Josep Trueta de Girona
	Pla de l'Estany	Clínica Salus Infirmorum
	Ripollès	Hospital de Campdevànol
Regió Sanitària Catalunya Central	Berguedà	Hospital Comarcal Sant Bernabé
	Osona	Hospital General de Vic
Regió Sanitària Barcelona	Baix Llobregat	Hospital General. Parc Sanitari Sant Joan de Déu
		Hospital Sant Joan de Déu
	Barcelonès	Hospital del Mar
		Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
		Hospital Universitari de Bellvitge
		Hospital Municipal Badalona
		Institut Guttmann
		ICO Badalona
		Hospital Universitari Germans Trias i Pujol de Badalona
	Garraf	Fundació Hospital Comarcal Sant Antoni Abat
		Fundació Hospital Residència Sant Camil
Vallès Occidental	Hospital de Terrassa (Hospital de Dia Sant Jordi)	
Vallès Oriental	Hospital de Sant Celoni	

N'hi ha alguns que arriben a oferir extenses i variades programacions:

La Residència Alt Camp, centre associat dependent del Pius Hospital de Valls, ofereix de 15 a 20 actuacions anuals (grup d'havaneres, teatre musical, diferents corals vallenques i escolars, balls de festa major i carnaval...) i té una coral pròpia constituïda per 18 residents i usuaris del centre de dia.

A l'Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat, l'Associació Ressor de Musicoteràpia (<http://www.ressomt.org/>) organitza un cicle de concerts de periodicitat mensual, al vestíbul i a totes les unitats, a càrrec de músics voluntaris,

tant amateurs com professionals. Aquests concerts s'emmarquen dins el projecte "Fes ressò" per fer arribar música de qualitat i variada en estils i agrupacions a l'hospital. Un altre projecte de la mateixa associació, "Música en espais d'estrès", ofereix música en directe, setmanalment, interpretada en sales d'espera.

Cal destacar la iniciativa d'algunes experiències molt creatives dins el territori català:

- La Fundació Sant Hospital de la Seu d'Urgell i l'Hospital de Sant Celoni organitzen activitats lúdiques i musicals inter-generacionals amb les escoles des respectius municipis.
- L'Hospital de Puigcerdà té una coral pròpia dirigida per la Directora de l'Escola de Música de Puigcerdà.
- L'Hospital Comarcal del Pallars a Tremp cada any organitza una Cantada de Nades per part dels TCAI (Tècnics en Cures Auxiliars d'Infermeria) que estan fent pràctiques al centre.
- L'Hospital Sant Jaume d'Olot cada any organitza un Playback per a la Marató de TV3.
- A l'Hospital General de Vic, algun cop hi actuen grups del Festival de Música de Cantonigrós, coincidint amb la celebració del mateix.

Ni que no té una relació directa amb l'estudi, destacar també iniciatives originals i entusiastes com la dels "Pallapupas" (<http://pallapupas.org/>) a l'àrea de Barcelona o "XaropClown" (<http://www.xaropclown.com/web/>) a Girona que utilitzen l'humor per a convertir els hospitals en espais més humans. Els primers tenen un projecte específic anomenat "Musics amb nassos" i els segons, en el seu espectacle "Un Glop de Xarop" hi intervé la música, juntament amb la màgia i l'humor.

Es pot concloure, que el centre hospitalari que aposta per la música en la seva vessant més lúdica, cultural i festiva, s'esforça en la seva dinamització i ni que els inicis suposen un esforç, la satisfacció de les primeres experiències n'impulsa la continuïtat.

De totes maneres, existeixen força agrupacions musicals locals arreu del territori com perquè s'endeguessin moltes més iniciatives de cooperació entre aquestes i els centres sanitaris de cada municipi.

3.4.3. Resultats i discussió de la presència de la musicoteràpia

Als únics 13 centres hospitalaris amb musicoteràpia a Catalunya se'ls va adreçar una nova enquesta per avançar en l'estudi i poder reflectir l'estat actual pel que fa a la musicoteràpia (Veure Annex 8.1.5.). Les dades obtingudes en les enquestes queden reflectides en les fitxes següents:

Hospital de Puigcerdà	
Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran	
Finalitat terapèutica	Emocional, estimulació cognitiva, per afavorir la interrelació grupal: trastorns neurològics, malalties psiquiàtriques, deficiències sensorials i minusvalideses físiques.
Tipus de sessions	Grupals.
Gestió del servei	Intern i extern (voluntariat).
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	1 professional intern durant 3 hores setmanals. 1 professional extern durant 2 hores setmanals.
Formació dels professionals	Professional intern: educació social. Professional extern: formació musical universitària (directora d'escola de música).
Anys del servei	Més de 10 anys.
Inicis del servei	Va començar des de la necessitat de treballar amb la música. No van considerar la normativa vigent, però sí van demanar a la persona responsable de l'educació social que ho inclogués en l'agenda d'activitats. Després va venir la proposta des de l'Ajuntament i l'escola de música de fer una coral pròpia de la residència sota la direcció del tècnic municipal.
Grau de satisfacció	Molt satisfactori.
Consideren que als pacients els va molt bé treballar amb la música; a nivell inter-comunicatiu, creuen que la música en si és terapèutica i bona en tots els nivells de la persona: social, psíquic i físic.	

Pius Hospital de Valls (centre associat Residència Alt Camp)

Regió Sanitària Camp de Tarragona

Finalitat terapèutica	Geriàtrica: memòria remota-recent, estimulació del sentiment musical, potenciar la relació de grup i fomentar la motivació espiritual.
Tipus de sessions	Grupals.
Gestió del servei	Intern.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	Un educador social dedica 4 hores setmanals.
Formació dels professionals	Cursos de musicoteràpia i formació personal amb música de l'època dels residents.
Anys del servei	15 anys
Inicis del servei	Va començar amb audicions de música dels anys 30-40 i amb la formació d'una coral pròpia.
Grau de satisfacció	Molt satisfactori, sobretot amb demències.
Esmenten que en els tallers d'estimulació adreçats a persones amb demències, arriba un punt que l'estimulació musical és de les úniques que perceben, per això aposten cada vegada més pels tallers de musicoteràpia per a avis amb demències.	

Hospital Universitari Sant Joan de Reus

Regió Sanitària Camp de Tarragona

Finalitat terapèutica	Psicològica: estats depressius dels malalts oncològics.
Tipus de sessions	Individuals i grupals.
Gestió del servei	Extern (voluntariat).
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	Un professional dedica 3 hores setmanals.
Formació dels professionals	Superior de Música (Liceu) i Màster en Musicoteràpia (Blanquerna).
Anys del servei	2 anys i mig.
Inicis del servei	Va néixer a partir d'una investigació sobre com podien afectar les Nades als pacients de l'Hospital. Després de veure els resultats positius, van decidir continuar un dia a la setmana, amb la revisió d'objectius i la seva adaptació.
Grau de satisfacció	Molt favorable.
Diuen que els beneficis són principalment psicològics: sensació de benestar, ajuda a l'expressió emocional, cognitiva (memòria, percepció del temps i l'espai), física (per exemple, mobilització d'avantbraços) i també relaxació.	

Hospital Sant Jaume d'Olot	
Regió Sanitària Girona	
Finalitat terapèutica	Geriàtrica (evocació de records i fomentar la socialització): trastorns neurològics, malalties psiquiàtriques, minusvalideses físiques, demències avançades i deteriorament cognitiu.
Tipus de sessions	Grupals.
Gestió del servei	Intern
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	Un educador social dedica 6 hores setmanals. Un auxiliar d'infermeria dedica 4 hores setmanals.
Formació dels professionals	Formació en Educació Social, cursos de musicoteràpia aplicada a la tercera edat amb demències i estudis musicals de cant.
Anys del servei	10 anys.
Inicis del servei	La va iniciar l'antic educador del centre com una activitat orientada a persones amb demències avançades, ja que és una de les poques activitats que poden desenvolupar. De seguida va ser una activitat molt ben acceptada tant pels usuaris com la resta del personal.
Grau de satisfacció	Elevat.
<p>En demències molt avançades obtenen benefici en l'estimulació basal. En d'altres demències: l'evocació de records, la millora de l'estat d'ànim, la cohesió i relació de grup, el sentiment de pertinença l'expressió de sentiments i emocions.</p> <p>En persones sense demències, a més dels punts anteriors, treballen la memòria antiga i l'aprenentatge.</p>	

Hospital General. Parc Sanitari de Sant Joan de Déu (Sant Boi de Llobregat)	
Regió Sanitària Barcelona	
Finalitat terapèutica	Psiquiàtrica: malalties psiquiàtriques (esquizofrènia, trastorns depressius...)
Tipus de sessions	Individuals i grupals (majoritàriament).
Gestió del servei	Extern, però finançat pel propi centre.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	3 professionals que dediquen 5 hores cadascun.
Formació dels professionals	Màster en Musicoteràpia.
Anys del servei	7 anys.

Inicis del servei	<p>La musicoteràpia arriba al centre com a conseqüència de la bona rebuda d'un pràcticum emmarcat a la formació de màster. A partir d'aquell moment, el treball dels musicoterapeutes arriba a fer-se present i participen a 10 dels equipaments d'un gran recinte de Salut Mental fent sessions grupals a les clíniques.</p> <p>Les dificultats amb les quals es varen trobar van ser principalment la creació d'un espai en un equipament on el model biomèdic és el fonament i que una intervenció com la musicoteràpia ha d'estar mostrant constantment el seu rigor i serietat.</p>
Grau de satisfacció	<p>Elevat. Esmenten que malgrat que és un servei que podria anar a més i millorar les condicions, es senten molt afortunats ja que és un treball remunerat des del mateix hospital i que els permet dur a la pràctica musicoteràpia en psiquiatria en una situació real amb pacients reals.</p>
<p>La pràctica de la musicoteràpia els dona la satisfacció d'experiències afavoridores de la vida dels pacients afectats per un trastorn mental greu cada dia que treballen. Ho comproven sobretot en l'assistència a l'activitat de persones que no s'impliquen normalment en res. I afirmen que la musicoteràpia modifica els estats d'ànim i facilita tasques en que el musicoterapeuta aconsegueix que les persones formin part d'un grup i per un moment es trobin assajant comportaments rehabilitadors. Les situacions es repeteixen diàriament per confirmar el que la recerca està cada dia afermant: la musicoteràpia incideix positivament als processos de recuperació de les persones i aporta un element expressiu i relacional que pot ser utilitzat pels equips terapèutics interdisciplinaris.</p>	

Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat

Regió Sanitària Barcelona

Finalitat terapèutica	Psicològica: trastorns neurològics, malalties psiquiàtriques, deficiències sensorials, minusvalideses físiques, unitat de neonatologia, UCI, semi-crítics...
Tipus de sessions	Individuals i grupals.
Gestió del servei	Extern, però finançat pel propi centre.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	3 musicoterapeutes dediquen cadascun 11 hores setmanals (treballant en parella) – Pertanyents a l'Associació Ressò de Musicoteràpia.
Formació dels professionals	Màster en musicoteràpia, cursat després d'una llicenciatura i dels estudis de música.
Anys del servei	L'Associació Ressò es crea al 2005 i des de llavors treballen fent musicoteràpia.

Inicis del servei	<p>Va començar a la unitat d'oncologia, ja que potser és el col·lectiu que passa més temps ingressat. Poc a poc, es va anar ampliant a totes les unitats.</p> <p>Les principals dificultats amb què es troben són econòmiques, que els hospitals donin prou importància a aquest servei per a destinar-hi el pressupost que cal. També cal destacar el fet que aquesta tasca encara no està prou reconeguda com a professió.</p>
Grau de satisfacció	Molt satisfeta, perquè sortosament compten amb un gran suport de l'hospital i del personal sanitari.
<p>Ens expliquen que a nivell físic la musicoteràpia influeix en la saturació d'oxigen i en la freqüència cardíaca. Ho poden comprovar amb els nens que estan connectats a les màquines que ho indiquen. Quan es relaxen amb la música, els baixa la freqüència cardíaca i els puja la saturació d'oxigen, això vol dir que poden respirar bé per ells mateixos.</p> <p>A nivell emocional, veuen habitualment moltes millores en l'estat d'ànim.</p> <p>Tot i que aquests canvis no perduren al llarg del temps, ajuden a trobar recursos per millorar les seves actituds per afrontar els problemes.</p>	

Hospital del Mar	
Regió Sanitària Barcelona	
Finalitat terapèutica	Psicològica: malalts amb càncer ingressats a la Unitat de Cures Pal·liatives.
Tipus de sessions	Individuals.
Gestió del servei	Extern, finançat per una empresa privada.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	3 professionals que dediquen 6 hores cadascun, més alumnes del Màster de Musicoteràpia de la Universitat de Barcelona.
Formació dels professionals	2 professionals Màster de Musicoteràpia de la UB i l'altre, altra experiència.
Anys del servei	3 anys.
Inicis del servei	Va néixer a través d'una proposta de la Institució com a millora assistencial. Van fer el contacte amb la Directora del Màster de Musicoteràpia de la UB. El finançament inicial fou a càrrec de la Institució (2 anys). Posteriorment, van passar del finançament públic al privat, començant a rebre ajuda d'una empresa privada.
Grau de satisfacció	Molt elevat. Voluntat de continuar amb els aspectes assistencials (solament en pacients amb càncer avançat i terminal), docent i de recerca.

El programa de musicoteràpia està dirigit per la Directora del Màster de Musicoteràpia de la UB, i forma part de l'activitat de recerca de la Unitat de Cures Pal·liatives (Servei d'Oncologia Mèdica). Els seus resultats s'han presentat en diversos congressos, i estan elaborant el manuscrit per publicar els resultats obtinguts.

Hospital de l'Esperança Regió Sanitària Barcelona	
Finalitat terapèutica	Mèdica i psicològica: malalts de la Unitat de Cures Pal·liatives.
Tipus de sessions	Individuals.
Gestió del servei	Extern, finançat per una entitat privada.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	10 professionals que dediquen 5 hores setmanals cadascun.
Formació dels professionals	Músics.
Anys del servei	2 anys.
Inicis del servei	Es tracta d'una activitat recent davant la dificultat de rebre finançament.
Grau de satisfacció	Molt bo.
Defensen que els seus beneficis són tan notables que facilita la comunicació, promou l'expressió individual i afavoreix la integració social.	

Hospital de la Santa Creu i Sant Pau Regió Sanitària Barcelona	
Finalitat terapèutica	Psicològica: malalts oncològics.
Tipus de sessions	Grupals.
Gestió del servei	Extern, patrocinat per Oncolliga.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	Una professional que fa 8 sessions un cop a la setmana.
Formació dels professionals	Psicòloga.
Anys del servei	1 any.
Inicis del servei	Se'ls va oferir a través de l'associació Oncolliga. Van tenir alguns problemes com la reserva d'aules i haver de convèncer a altres oncòlegs de derivar pacients a aquesta activitat.
Grau de satisfacció	Alt.

Ens expliquen que els pacients surten molt contents i satisfets de les sessions de musicoteràpia. Els permet desconnectar dels tractaments de quimioteràpia i afrontar la malaltia amb més optimisme. Per altra banda, a la Unitat de Cures Pal·liatives tenen un programa d'art-teràpia que utilitza amb freqüència l'audició de fragments musicals.

Hospital Municipal de Badalona

Regió Sanitària Barcelona

Finalitat terapèutica	Mèdica i psicològica: pacients oncològics i els seus familiars.
Tipus de sessions	Grupals.
Gestió del servei	Intern, el propi centre hospitalari destina una partida a aquesta activitat.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	Un psicooncòleg i una infermera ofereixen trimestralment als pacients i als seus familiars el taller de musicoteràpia.
Formació dels professionals	Psicologia clínica aplicada.
Anys del servei	2 anys.
Inicis del servei	No es van trobar en cap dificultat, llevat de les dedicació en espai i temps.
Grau de satisfacció	Té bona acceptació.
Ho enfoquen a nivell hospitalari pels pacients oncològics i familiars d'aquests.	

Institut Guttmann (Hospital de Neuro-rehabilitació)

Regió Sanitària Barcelona

Finalitat terapèutica	Rehabilitació neurològica: trastorns neurològics, minusvalideses físiques, dany cerebral adquirit, lesió medul·lar i malalties degeneratives neurològiques.
Tipus de sessions	Individuals i grupals.
Gestió del servei	Intern.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	Un professional durant dues hores setmanals dins de les activitats de rehabilitació funcional.
Formació dels professionals	Curs de Musicoteràpia en Neuro-rehabilitació (Neurologic Music Therapy Training Institute, USA)
Anys del servei	2 anys.

Inicis del servei	<p>Va néixer per l'interès dels fisioterapeutes de tractar als pacients amb danys cerebrals d'alguna manera alternativa que pogués motivar i facilitar l'aprenentatge.</p> <p>Les dificultats que van haver d'afrontar van ser més per la incertesa dels metges sobre l'efectivitat de la musicoteràpia i la por que no fos un mètode prou científic. Han hagut de demostrar l'efectivitat de manera científica.</p>
Grau de satisfacció	Pels fisioterapeutes és una eina útil i motivadora.
<p>Han observat que en pacients amb danys cerebrals la musicoteràpia facilita l'aprenentatge en activar diversos sistemes neuronals com l'atenció, la memòria, l'emoció i la percepció. Així com activar el sistema motor en realitzar les activitats de forma rítmica.</p>	

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol de Badalona

Regió Sanitària Barcelona

Finalitat terapèutica	Psicològica: nens i nenes ingressats a la planta de pediatria amb necessitats físiques, cognitives i/o socio-emocionals.
Tipus de sessions	Individuals i grupals.
Gestió del servei	Extern, conveni de col·laboració amb Fundació Enriqueta Vilavecchia i l'associació Ressò de Musicoteràpia.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	Professional de l'Associació Ressò s'hi dedica quinzenalment.
Formació dels professionals	Màster en musicoteràpia.
Anys del servei	4 anys.
Inicis del servei	Manifesten no haver patit cap complicació
Grau de satisfacció	Molt satisfets.
<p>A partir del setembre de 2013, a causa de les retallades actuals, la dedicació a aquesta activitat ha passat de ser setmanal a quinzenal.</p>	

Hospital de Terrassa (Hospital de Dia Sant Jordi - Consorci Sanitari)

Regió Sanitària Barcelona

Finalitat terapèutica	Cognitiva, funcional i estimulativa: pacients amb problemes en les funcions superiors del cervell (atenció, reminiscència, memòria a curt termini, demència de qualsevol etiologia...).
Tipus de sessions	Grupals.

Gestió del servei	Intern, gestionat pel propi centre.
Nº de professionals i dedicació horària setmanal	Dues terapeutes ocupacionals que fan sessions de musicoteràpia a 8 grups cada setmana. La planificació és mensual i cada grup acaba realitzant 4 activitats de musicoteràpia al mes.
Formació dels professionals	Teràpia ocupacional.
Anys del servei	6 anys, tot i que no es pot confirmar que hagi estat amb la mateixa assiduïtat.
Inicis del servei	<p>Va néixer amb la incorporació de les dues terapeutes ocupacionals a l'equip. Venien amb experiència en la disciplina (a la carrera i en feines anteriors l'havien posat en pràctica) i van engegar les activitats de musicoteràpia incorporant-la a d'altres blocs.</p> <p>La idea era treballar l'atenció a partir de sons i música, fer la psicomotricitat a través de la música, treballar el record de melodies, apràxies a través dels ritmes i poder practicar la reminiscència.</p>
Grau de satisfacció	Alt, tant per professionals com pels usuaris. Ja que és una manera diferent de treballar moltes de les capacitats cognitives, i aconsegueixen treballar àrees cerebrals a través dels sons i les cançons.
<p>Defensen que la música aporta quelcom especial que amb altres teràpies no han aconseguit. Que a través dels ritmes, sons, la veu, instruments, etc., han estat capaços d'arribar a una activació física i cognitiva importants, a "tocar" la concentració més absoluta i la relaxació més pura.</p> <p>Mitjançant algunes cançons antigues s'ha pogut recordar situacions molt concretes que els usuaris tenien oblidades o poc presents. Un exemple clar és un senyor que va recordar com va ser el primer ball amb la seva esposa gràcies a la cançó "Dos gardenias" de l'Antonio Machín. Ho va reproduir durant la sessió de psicomotricitat.</p> <p>Un altre exemple que ens fiquen és una pacient amb forces problemes d'atenció que només era capaç de mantenir la concentració a través de la música, perquè formava part de la seva vida (havia estat professora de piano) i l'input auditiu era molt motivant per ella.</p>	

Dels 13 hospitals de Catalunya que ofereixen servei de musicoteràpia, la finalitat terapèutica de cinc d'ells s'adreça a Cures Pal·liatives de malalts oncològics. Tenint en compte que l'Associació Ressonà treballa en pediatria a l'Hospital de Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat i a l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona en totes les especialitats, es pot afirmar que la majoria de la musicoteràpia que es fa en centres hospitalaris de Catalunya s'adreça a malalts oncològics.

Que les sessions siguin individuals o grupals, podria dependre del nombre de professionals i de la disponibilitat d'hores. Dels 7 centres que ofereixen musicoteràpia als malalts oncològics: només dos duen a terme exclusivament sessions individuals; altres dos, només sessions grupals; i els altres tres hospitals, ofereixen ambdues tipologies de sessions.

Pel que fa a la musicoteràpia adreçada a malalts oncològics, en tots els centres excepte en un es tracta d'un servei extern, bé finançat pel propi hospital, finançat mitjançant un conveni de col·laboració amb una empresa o entitat privada o bé, en conveni amb alguna fundació com Oncolliga o la Fundació Enriqueta Vilavecchia. En l'únic cas de gestió interna del servei, Hospital Municipal de Badalona, el professional, un psicooncòleg amb la col·laboració d'una infermera, ofereix cada trimestre un taller de musicoteràpia als malalts i als seus familiars.

El nombre de professionals i la dedicació horària és diversa, però es pot afirmar que en la majoria de casos on el servei és extern, la formació dels professionals contractats és un Màster Universitari en Musicoteràpia.

Excepte l'Hospital de Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat que fa vuit anys que ofereixen musicoteràpia en el seu centre; en els altres centres, l'aplicació de la musicoteràpia orientada a les malalties oncològiques és força recent, va des de només un any fins a quatre anys de la implantació del servei.

Dels 13 hospitals de Catalunya que ofereixen servei de musicoteràpia, la finalitat terapèutica de quatre d'ells s'adreça a geriatria en centres sociosanitaris associats, hospitals de dia i residències assistides adscrites als centres hospitalaris. En aquests casos, les sessions són sempre grupals; la gestió i el finançament, intern; i els professionals, són educadors socials i/o terapeutes ocupacionals. La musicoteràpia orientada a geriatria fa més temps que s'aplica, doncs tres d'aquests centres l'ofereixen des de fa més de deu anys.

Excepte els dos grans grups de musicoteràpia adreçada a malalts oncològics i a geriatria i/o sociosanitari, la resta d'hospitals són centres reconeguts a Catalunya per la seva especialització mèdica:

- Psiquiatria de l'Hospital General – Parc Sanitari Sant Joan de Déu de Sant Boi de Llobregat.
- L'Institut Guttmann (Hospital de Neuro-rehabilitació).

- Pediatria de l'Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat.
- Pediatria de l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona.

En aquests quatre centres s'ofereixen tant sessions individuals com grupals, i els professionals que hi treballen s'han especialitzat en un Màster Universitari de Musicoteràpia.

L'Institut Guttmann és l'únic dels quatre centres que gestiona el servei de manera interna amb un professional format als EEUU (Neurologic Music Therapy Training Institute) que aplica musicoteràpia dins de les activitats de rehabilitació funcional. El servei és recent, doncs només fa dos anys que l'ofereixen gràcies a l'interès dels fisioterapeutes de tractar als pacients amb danys cerebrals d'alguna manera alternativa que pogués motivar i facilitar l'aprenentatge.

Les dades més rellevants de la discussió anterior es mostren en aquest quadre:

Centre hospitalari	Finalitat terapèutica	Professionals i dedicació horària setmanal	Anys del servei
Hospital de Puigcerdà	Geriàtrica.	Educador social (3h). Músic (2h).	Més de 10 anys.
Pius Hospital de Valls (centre associat Residència Alt Camp)	Geriàtrica.	Educador social (4h).	15 anys.
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	Oncològica.	Musicoterapeuta (3h).	2 anys i mig.
Hospital Sant Jaume d'Olot	Geriàtrica.	Educador social (6h). Auxiliar infermeria (4h).	10 anys.
Hospital General. Parc Sanitari de Sant Joan de Déu (Sant Boi de Llobregat)	Psiquiàtrica.	3 musicoterapeutes (5h cadascun).	7 anys.
Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat	Pediàtrica.	3 musicoterapeutes (11h cadascun per parelles).	8 anys.
Hospital del Mar	Oncològica.	2 musicoterapeutes (2h cadascun). Un altre professional (6h).	3 anys.
Hospital del l'Esperança	Oncològica.	10 músics (5h cadascun).	2 anys.
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau	Oncològica.	Psicòloga (8 sessions).	1 any.

Hospital Municipal de Badalona	Oncològica.	Psicooncòleg i una infermera (taller trimestral)	2 anys.
Institut Guttmann	Neuro-rehabilitació.	Musicoterapeuta (2h).	2 anys.
Hospital Universitari Germans Trias i Pujol	Pediàtrica.	Musicoterapeuta (quinzenalment).	4 anys.
Hospital de Terrassa (Hospital de Dia Sant Jordi)	Geriatríca.	2 terapeutes ocupacionals (8 sessions).	6 anys.

S'ha verificat la primera de les hipòtesis sobre que la majoria d'hospitals no tenen presència de música i musicoteràpia ja que del total de 69 hospitals de la XHUP, només 26 fan ús de la música en les seves instal·lacions, deixant de banda els 5 hospitals que han justificat no col·laborar en cap mena d'estudi i els 8 que no han respost.

Es pot confirmar la hipòtesis sobre l'estreta relació entre el nombre d'habitants de la població on es troba l'hospital i els serveis de musicoteràpia que ofereix, ja que la regió sanitària de Barcelona inclou el nombre més gran d'hospitals que disposen del servei de musicoteràpia: dels 13 hospitals, 9 es troben a Barcelona ciutat i la seva àrea metropolitana. Els altres 4 hospitals es troben a Puigcerdà, Valls, Reus i Olot. De forma excepcional, alguna petita població com Puigcerdà fa trontollar la hipòtesi, en comparació a altres ciutats de Catalunya, més grans, que no ofereixen musicoteràpia en els seus hospitals.

Si bé és cert que el servei de musicoteràpia en més de la meitat dels hospitals està principalment coordinat per professionals externs, també és cert que en molts d'aquests casos està finançat pel propi centre. Només 4 hospitals gaudeixen d'un conveni de col·laboració amb alguna empresa o entitat privada o amb alguna fundació.

Pel que fa a la titulació dels professionals en exercici, s'observa que en centres sociosanitaris associats, hospitals de dia i residències assistides de geriatria adscrits als centres hospitalaris; són els mateixos educadors socials i/o terapeutes ocupacionals els que apliquen la musicoteràpia, segurament després d'haver-se format en algun curs, seminari o taller de introducció i/o sensibilització a la

musicoteràpia. Mentre que amb un altre tipus de pacients i en un àmbit més hospitalari, es garanteix la tasca amb musicoterapeutes amb titulació universitària.

Es pot també verificar la hipòtesi que és major el nombre d'hospitals que ofereixen sessions de musicoteràpia grupals que individuals. Tenint en compte els centres que ofereixen ambdós tipus de sessions, són un total d'11 hospitals amb sessions grupals.

S'ha pogut confirmar que són pocs els professionals que treballen en aquest servei en cada hospital; el nombre de professionals varia d'1 a 3, excepte a l'Hospital de l'Esperança, on hi treballen 10 músics. Aquesta hipòtesi estava poc concretada doncs calia un marc referencial per poder justificar el valor de poc, suficient o molt, segons la població, volum de pacients... Més que nombre reduït de professionals dedicats a la musicoteràpia, queda evidenciat el nombre reduït de centres hospitalaris amb aquest servei a Catalunya.

La majoria d'hospitals han afirmat en l'enquesta no veure's afectats per les retallades econòmiques actuals. Però cal fer esment de tots aquells que han manifestat haver sofert canvis en la seva situació, concretament pel que fa a la música i/o a la musicoteràpia:

- L'Hospital Universitari de Bellvitge constata que fa tres anys que a les plantes no disposen de música ambient.
- L'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol de Badalona, a partir del setembre de 2013, ha vist reduïda la dedicació a aquesta activitat: ha passat de ser setmanal a quinzenal.
- L'ICO (Institut Català d'Oncologia) de Badalona va disposar d'una psicooncòloga amb Màster en Musicoteràpia durant tres anys, patrocinada per Oncolliga com a part d'un projecte de la Unitat de Psico-oncologia. El grau de satisfacció era màxim, però no han pogut continuar oferint aquest servei.
- L'Hospital Clínic de Barcelona va dur a terme un programa pilot de musicoteràpia amb una durada de tres mesos, a càrrec d'un musicoterapeuta qualificat. El grau de satisfacció va ser molt elevat però van decidir no donar continuïtat a aquesta teràpia per problemes de reducció horària i reducció de serveis.

4. EXPERIÈNCIA DE CONCERTS EN DOS HOSPITALS DE LA CIUTAT DE LLEIDA

4.1. Objectius

- Elaborar un programa distret i alegre, d'una hora aproximadament de durada, per oferir un concert als dos hospitals de la ciutat de Lleida, en els que, precisament, mai s'ha portat a terme una activitat d'aquest tipus.
- Constatar si la música, com a font de plaer i com a llenguatge universal capaç d'ajudar en la gestió de les emocions, contribueix a alleugerir les vivències pròpies de la malaltia.
- Contribuir al benestar psicològic i emocional dels malalts i la seva família durant la seva estada a l'hospital tenint accés en el propi centre a una activitat lúdica i cultural.
- Experimentar en primera persona el valor del voluntariat dins la societat per part dels músics que participen.
- Gravar tots els concerts i assajos previs per tal d'elaborar un reportatge final sobre l'experiència viscuda.
- Valoració de l'experiència per part de les directives dels hospitals. I demanar també una valoració personal de l'experiència als components del grup de música.

4.2. Hipòtesis

- La difusió pot ser insuficient i els usuaris no estaran prou assabentats de l'organització dels concerts, de manera que l'assistència serà reduïda.
- Una hora de concert resultarà excessiva, sobretot pels malalts.
- Es traslladaran pocs malalts de les habitacions a la sala habilitada per fer el concert.
- La música contribuirà a alleugerir les vivències pròpies dels malalts i els familiars.
- El concert serà una activitat lúdica i cultural dins l'hospital.

4.3. Materials i mètodes

4.3.1. Endegament dels concerts

Primerament, calia adreçar-se als dos hospitals de Lleida als que volia proposar aquest projecte. Vaig redactar, al mes de maig de 2013, una carta de presentació diferent en la que, a més a més de demanar el compliment de l'enquesta, oferia la possibilitat de dur a terme un petit concert en el seu centre hospitalari (Veure Annex 8.2.1.).

Vaig pensar que un concert de piano d'una hora de durada es faria feixuc i vaig decidir comptar amb la participació dels companys del Conservatori Municipal de Música de Lleida, amb els que formem un grup musical anomenat *Dream's Quartet*: violí (Mariona Montagut), viola (Albert Dalmases), violoncel (Laia Terré) i piano (jo mateixa).

Som majoritàriament intèrprets de música clàssica i per a aquest projecte volia un repertori més variat. És per això que vaig decidir incloure també bateria (Gabriel Macià) i veu (Laura Solanes). A més a més, la versatilitat instrumental del violista que també toca la bateria, i el bateria que sap tocar la guitarra, permetia un canvi d'instruments segons la cançó, ja que considerava que la guitarra era bàsica en la majoria de peces més actuals.

Vaig elaborar, amb la col·laboració dels meus companys, un llistat de peces musicals molt ampli, per poder comptar amb un repertori variat on escollir. Vaig pensar sobretot en aconseguir la partitura de la part de piano, ja que és un instrument a vegades difícil d'arranjar. Durant la setmana del 17 al 21 de juny vam escollir finalment el repertori definitiu, en total 12 peces. Aquella mateixa setmana vam arranjar les partitures dels instruments de corda d'algunes de les cançons.

Vam fer els tres primers assajos la setmana del 24 al 30 de juny, en els que a més de repartir les partitures, vam decidir si en alguna cançó calia prescindir d'algun instrument o afegir-lo, vam decidir el tempo de les peces, coordinar les entrades, etc.

Vam fer uns set assajos en total durant el mes de juliol. I la primera setmana d'agost vam assajar cada dia matí i tarda perquè el 8 d'agost teníem el primer concert a l'Hospital de Santa Maria de Lleida. I un dia després, el divendres 9 d'agost, oferíem el concert a l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida.

4.3.2. Justificació de l'elecció del programa

Del llistat de peces musicals, finalment vaig escollir 12 peces, agrupades en blocs de tres. Per tant, en van sortir 4 blocs:

Música clàssica

Vaig decidir començar el concert amb el bloc de música clàssica perquè penso que mai hem d'oblidar d'on venim. La música clàssica és la base, els orígens, el que ens ha format com a músics. Per tant, creia que era molt important fer-la present en els concerts als hospitals.

Vaig escollir el *Cànon* de Pachelbel, l'*Ària de la Suite n° 3* de Bach i el *Minuet en Sol Major* de Boccherini perquè són tres obres molt representatives de la música clàssica que possiblement tothom les ha escoltat alguna vegada. Cal remarcar que vaig escollir l'*Ària de la suite n° 3* de Bach perquè no podia faltar una peça del gran mestre.

Música de pel·lícules

Vaig considerar força original fer un petit tast d'alguns temes de bandes sonores de pel·lícules. Hagués pogut escollir, per exemple, *Star Wars* o *Superman*, però pensant en els instruments de que disposava no trobava adient adaptar aquestes peces als instruments de corda quan en realitat estan pensades per ser interpretades per instruments de vent. Vaig optar per *Gabriel's oboe*, malgrat que el tema principal és interpretat per un oboè, perquè és una de les melodies més senzilles i dolces del món del cinema, banda sonora de la pel·lícula *La misión*. *Concerning Hobbits* la vam triar entre tots, ja que considerem que la banda sonora d'*El senyor dels anells* és una de les millors i més conegudes. *Your song* va ser escollida més pel seu compositor i intèrpret, Elton John, que pel que fa a la pel·lícula, *Moulin Rouge*.

Música actual

Volia fer un bloc de música actual perquè sobretot la gent gran pogués gaudir-la, i els més joves reconèixer-la. Vaig escollir cançons tranquil·les i senzilles, perquè també partia d'una base de piano i instruments de corda acompanyats per la bateria. *Comme des enfants* de Cœur de Pirate va ser una tria personal, perquè

volia fer arribar al públic català un tipus de música diferent, la música francesa. Escollir *Bad day* de Daniel Powter sabia que seria un encert, doncs és un tema de molt conegut entre els joves. Finalment, *Count on me* de Bruno Mars és una cançó recent, d'un cantant molt exitós dels darrers temps, i sobretot, una cançó amb "ganxo".

Música en català

Tenia molt clar que faria un bloc de música de la nostra terra, gairebé tan clar com que en faria un de música clàssica. A Catalunya hi ha molts bons grups de música des de sempre. Volia fer arribar cançons més actuals i menys conegudes com *Jo mai mai* de Joan Dausà i els Tipus d'interès, i *Bicicletes* de Blaumut. Casualment, amb anterioritat, havia fet coneixença amb aquests dos grups. Via correu electrònic vaig establir-ne contacte per demanar la seva col·laboració i ajuda en la recerca de les partitures que em van facilitar molt amablement.

Per acabar el concert, vaig escollir *Que tinguem sort* de Lluís Llach perquè volia finalitzar-lo amb un "dels nostres himnes". Una cançó que fa anys que identifiquem com a nostra, i que deixa un regust d'esperança per aquell qui l'escolta.

4.3.3. Presentació de les obres

Per a cadascuna de les peces, vaig elaborar una breu presentació abans de l'execució de cada obra:

Música clàssica

1. *Cànon de Pachelbel* (Veure Annex 8.2.4.)

El Cànon de Johann Pachelbel va ser escrit cap a l'any 1680. És la peça més coneguda d'aquest autor i una de les més famoses de la música barroca.

2. *Ària de la Suite n° 3 de Bach* (Veure Annex 8.2.5.)

L'Ària de Bach és el segon moviment de la suite n° 3 en Re Major per a orquestra. Bach la va escriure per al príncep Leopold de Anhalt-Cöthen. També anomenada "l'ària per a la corda sol".

3. *Minuet en Sol Major de Boccherini* (Veure Annex 8.2.6.)

El Minuet en Sol Major és el tercer moviment d'un quintet de corda de Luigi Boccherini. Acostuma a ser interpretat per dos violins, una viola, i dos violoncel·ls.

En aquells temps, Boccherini escrivia quartets gairebé exclusivament pel Font String Quartet, format pel violinista Francisco Font i els seus tres germans. A vegades, el mateix Boccherini tocava amb ells, fet que el portà a afegir un violoncel al quartet i també a la seva música.

Música de pel·lícules

4. *Gabriel's oboe* (Veure Annex 8.2.7.)

Gabriel's Oboe és el tema principal de la pel·lícula *La misión*. Aquesta peça va ser escrita per l'italià Ennio Morricone i titulada així perquè originalment el tema principal de la peça és interpretat per un oboè.

A la pel·lícula, el tema apareix quan el protagonista, el pare jesuïta Gabriel, va cap a la cascada i comença a tocar el seu oboè. D'aquesta manera estableix el primer contacte amb els membres de les tribus guaranís, que fins aleshores s'han mantingut distanciats d'ell i, per primera vegada, desconcertats pels sons de l'instrument desconegut, s'hi aproximen. Però el cap de la tribu es disgusta per aquest gest i trenca l'oboè de Gabriel.

5. *Concerning Hobbits* (Veure Annex 8.2.8.)

Concerning Hobbits és una peça musical escrita per Howard Shore per la banda sonora original de la pel·lícula *El senyor dels anells: la comunitat dels anells*, basada en la novel·la de Tolkien. També s'interpreta en les altres dues pel·lícules de la trilogia. És una peça que pretén evocar "la comarca", el territori verd, florit i tranquil dels hobbits.

6. *Your song* (Veure Annex 8.2.9.)

Your Song és una balada composta i interpretada per Elton John, la lletra de la qual escrigué Bernie Taupin. La van escriure l'any 1969, durant el temps que van viure junts. És una de les cançons més representatives de la pel·lícula *Moulin Rouge*, interpretada en aquest film musical per l'actor Ewan McGregor; que fa el paper d'un jove escriptor bohemí que s'enamora d'una bella cortesana del Moulin Rouge de París. És en aquest moment que li canta aquesta cançó.

*Música actual*7. *Comme des enfants* (Veure Annex 8.2.10.)

Comme des enfants (Com uns infants, en català) és una cançó francesa de l'any 2009 de Cœur de Pirate (Cor de Pirata), que és el nom artístic de Béatrice Martin, una cantant i compositora francesa-canadenca que ha estat agafant renom en aquests darrers anys.

8. *Bad Day* (Veure Annex 8.2.11.)

Bad Day és una de les cançons més populars del cantant canadenc Daniel Powter, escrita i interpretada per ell mateix. La senzilla cançó es va convertir instantàniament en un èxit, arribant al número 1 de la majoria de les llistes d'èxits musicals.

Durant els Playoffs de la NBA del 2006, la cançó va ser utilitzada com a motiu de burla cap als equips perdedors, ja que la lletra ens parla de les persones que tenen un mal dia.

9. *Count on me* (Veure Annex 8.2.12.)

Count on Me és una cançó escrita pel cantant i compositor Bruno Mars. El seu nom originari és Peter Gene Hernández Jr., nascut a Hawaii. Als dos anys, el seu pare li va posar el mot de "Bruno" perquè era un nadó grasset i morenet. La música de Bruno es caracteritza per una àmplia varietat d'estils i gèneres musicals.

*Música en català*10. *Jo mai mai* (Veure Annex 8.2.13.)

Jo mai mai és una cançó de Joan Dausà i els Tipus d'Interès, un grup de música català que ha estat assolint èxit al llarg d'aquests dos darrers anys. Les lletres i les cançons estan escrites pel propi Joan Dausà, pianista i veu del grup. *Jo mai mai* és la primera cançó d'un disc de cançons senzilles que parlen sobre la quotidianitat, el desamor...

11. *Bicicletes* (Veure Annex 8.2.14.)

Bicicletes és la primera cançó del disc "El turista" de Blaumut. Blaumut és una formació musical que combina el folk amb el pop, la música clàssica i la cançó d'autor, i que reflecteix la seva manera de fer tranquil·la i optimista.

12. *Que tinguem sort* (Veure Annex 8.2.15.)

Que tinguem sort és una de les cançons catalanes més populars dins l'ampli repertori de peces de Lluís Llach. Ell mateix explica que es tracta d'una cançó d'amor que no implica l'amor físic de parella, sinó que ens parla de l'amor humà en majúscules. Quan veia en els seus concerts com els joves encenien llums, creia que segurament pensaven en l'amor romàntic, quan la seva intencionalitat en compondre-la anava més enllà. *Que tinguem sort* és un cant a l'amor universal.

4.3.4. Instruments (i veu) que interpreten cada obra

Obra	Violí	Viola	Violoncel	Piano	Bateria	Guitarra	Veu
<i>Cànon de Pachelbel</i>	✓	✓	✓				
<i>Ària de la Suite nº 3 de Bach</i>	✓	✓	✓				
<i>Minuet en Sol Major de Boccherini</i>	✓	✓	✓				
<i>Gabriel's oboe</i>	✓	✓	✓				
<i>Concerning Hobbits</i>	✓	✓	✓	✓			
<i>Your song</i>	✓		✓	✓	✓		✓
<i>Comme des enfants</i>	✓	✓	✓	✓			✓
<i>Bad day</i>	✓	✓	✓	✓	✓		✓
<i>Count on me</i>		✓	✓	✓	✓		✓
<i>Jo mai mai</i>			✓	✓		✓	✓
<i>Bicicletes</i>	✓		✓		✓	✓	✓
<i>Que tinguem sort</i>			✓	✓	✓	✓	✓

4.4. Resultats i discussió

L'experiència va ser molt positiva i emotiva. La difusió es va realitzar en diversos mitjans, procurant que la informació sobre els concerts arribés al màxim nombre d'usuaris. Es van dissenyar dos cartells publicitaris dels diferents concerts als hospitals de la ciutat de Lleida (Veure Annexos 8.2.2. i 8.2.3.). Aquests cartells es van enviar als respectius hospitals i se'n va fer difusió per correu electrònic i Twitter, alhora que es van penjar en diferents espais dels propis centres. També en vam fer ressò a través del grup del Facebook de *Dream's Quartet*, creant alhora dos esdeveniments. A més a més, la mateixa setmana dels concerts van sortir diverses notícies a la premsa local.

SEGRE
Dimarts, 6 d'agost del 2013

SOCIETAT

EDUCACIÓ CONCERTS

Música que els mals espanta

Concerts als hospitals Arnau i Santa Maria arran d'un treball d'investigació de la jove estudiant de batxillerat Toia Conejo || Hi actuarà amb el grup Dream's Quartet

R. BANYERES
| LLEIDA | Diu la saviesa popular que qui canta, els seus mals espanta. Per a aquells que no poden fer-ho, la jove estudiant lleidatana Toia Conejo González portarà aquest dijous i divendres un índex de bones vibracions als malalts (i a qui li vingui de gust escoltar-la) dels hospitals Santa Maria i Arnau de Vilanova de Lleida. Ho farà oferint-los un concert en aquests centres amb el grup de música Dream's Quartet i la col·laboració de dos músics més. La iniciativa s'emmarca dins del treball d'investigació de batxillerat de Toia Conejo, estudiant a l'institut Màrius Torres de Lleida. El treball inclou una part teòrica, que ha de reflectir la presència actual de la música tant en l'àmbit ludicocultural com terapèutic dins dels hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP) de Catalunya, i una part pràctica, que consistirà precisament a oferir alguns concerts "per contribuir de forma activa a la difusió de la música als centres hospitalaris". Es tracta de recitals

Imatge d'arxiu del grup Dream's Quartet.

LES CLAUS

Concert al Santa Maria
■ Dijous 8 d'agost. 11.00 h. A la sala polivalent del centre hospitalari.

Concert a l'Arnau
■ Divendres 9 d'agost. 12.00 h. Sala de jocs de la cinquena planta de pediatria de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova.

Protagonistes
■ Dream's Quartet (Laia Terré, Albert Dalmases, Toia Conejo i Mariona Montagut), amb la col·laboració de Laura Solanes (veu) i Gabriel Macià (bateria).

d'aproximadament una hora de durada, dirigits tant a pacients com a familiars, amics, personal del centre i tothom que desitgi escoltar-los.

Comptarà amb un programa variat que pretén "aportar un petit espai i temps de benestar utilitzant la música com el llenguatge universal capaç de contribuir a alleugerir vivències i a gestionar millor les emocions". Així, el repertori inclourà peces com *Your Song* d'Elton John, *Count On Me* de Bruno Mars o *Bicicletes* del grup Blaudunat, entre d'altres.

El grup lleidatà Dream's Quartet està integrat per Laia Terré (violoncel), Albert Dalmases Paris (viola), Toia Conejo González (piano) i Mariona Montagut Alandí (violí), tots quatre estudiants dels últims cursos de grau professional al Conservatori Municipal de Música de Lleida.

A més, en aquesta ocasió actuaran juntament amb dos companys més, concretament amb Laura Solanes (veu) i Gabriel Macià, que es posarà a la bateria.

MÚSICA CONCERTS

ITMAR FABREGAT

Un moment del concert que va tindre lloc ahir a l'Hospital Santa Maria de Lleida.

El grup Dream's Quartet anima pacients i familiars del Santa Maria

LLEIDA | La sala polivalent de l'Hospital Santa Maria de Lleida es va convertir ahir en un escenari sobre el qual va actuar el grup lleidatà Dream's Quartet. L'actuació formava part d'una iniciativa que pretén atansar la música als cen-

tres hospitalaris per millorar el benestar dels pacients, fruit d'un treball d'investigació de batxillerat d'una de les integrants del grup, Toia Conejo, estudiant de l'institut Màrius Torres de Lleida.

Familiars, pacients, amics i

personal del centre van disfrutar del concert, que avui es repetirà a l'Hospital Arnau de Vilanova. L'actuació tindrà lloc aquest migdia a la sala de jocs del servei de pediatria de l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida.

També, el divendres dia 9 d'agost, Lleida TV va enregistrar el concert de l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida, i van entrevistar-me en finalitzar el concert. Aquell mateix vespre, al telenotícies de Lleida TV van emetre el reportatge (Veure Annex 8.3.1.).

L'afluència de públic no va ser excessiva a cap dels dos concerts, encara que tractant-se de la primera experiència d'aquest tipus en aquests dos hospitals de Lleida, es va aconseguir l'efecte desitjat i va tenir el ressò suficient. El públic, encara que no molt nombrós, es va mostrar molt animat i participatiu. Per aconseguir un ambient distès però no exempt de rigor, vam pensar en un vestuari informal i alhora uniforme.

La valoració sobre la durada del concert ha acabat essent positiva, doncs en el concert del dijous dia 8 d'agost a l'Hospital de Santa Maria vam arribar a fer dos bisos.

Es va verificar la hipòtesi que van ser traslladats pocs malalts de les habitacions a la sala habilitada per fer el concert. Era una circumstància previsible, donada la novetat de l'esdeveniment i tractant-se de concerts oberts oferts a tot el públic i usuaris en general: professionals, malalts, familiars... Lligada a aquesta hipòtesi, puc verificar que la música va contribuir a alleugerir les vivències pròpies dels pocs malalts i els familiars que hi havien. La seva actitud manifesta i la participació activa ho corroboraren. Puc esmentar algun cas en concret com el del concert de

divendres dia 9 d'agost a l'Hospital Arnau de Vilanova on una mare emocionada ens explicava que feia un mes que estava a l'Hospital amb la seva petita filla ingressada, i que es va alegrar en sentir que feien un concert a l'Hospital el mateix dia que se'n anaven perquè els hi havien donat l'alta; diu que li semblava que allò estava gairebé fet expressament per elles.

Per suposat, puc confirmar la hipòtesi que el concert va ser una activitat lúdica i cultural dins l'hospital, en la qual tothom s'ho va passar d'allò més bé; també nosaltres. Aquestes dues últimes hipòtesis sobre la contribució optimista lúdica i cultural de la música queden reflectides i justificades en les valoracions següents, en les imatges del muntatge audiovisual (Veure Annex 8.3.2.) i en els nostres cors.

4.4.1. Valoracions dels hospitals

VALORACIÓ CONCERT A L'HOSPITAL SANTA MARIA DE LLEIDA

Dia 8 d'agost de 2013

El dia 8 d'agost de 2013 vam poder gaudir, com a col·laboració d'un treball de recerca sobre la música en els hospitals, d'un concert a l'antiga sala de rehabilitació de l'hospital, per part de *Dream's Quartet*.

La Unitat d'Atenció a l'Usuari va coordinar-se amb la Toia Conejo, alumna responsable del treball de recerca per tal de poder-ho tenir tot a punt pel dia escollit.

Va estar gràcies a la implicació de molts d'altres serveis que el resultat va poder ser favorable.

Referent a la valoració d'aquesta experiència que es va acollir en el nostre hospital podríem tenir en compte algunes dificultats amb les que ens vàrem trobar:

El mes d'agost és una data amb menys aflluència de pacients al nostre hospital (quiròfans tancats, algunes consultes tancades...). Però per contra, això també ens va poder permetre no trencar el ritme de treball habitual de l'hospital durant el concert.

Entre els motius dels pacients hospitalitzats que no van venir al concert cal tenir en compte el fet que durant el matí es passa visita a la planta, hi ha pacients que no tenen autorització per sortir de la planta, possible manca d'informació, decisió personal del pacient...

Els pacients que varen assistir aquest dia al nostre hospital a les consultes externes o per realitzar alguna prova, es varen trobar amb l'agradable sorpresa d'escoltar pel passadís de la planta baixa els sons musicals que sortien de la sala de rehabilitació.

Les reaccions eren diverses (observades per part d'alguns professionals): persones que s'atansaven a la sala amb l'excusa de fer la correcta higiene de mans al dispensador fins a 3 vegades, comentaris que es feien entre familiars i amics com estranyats del motiu del concert, pacients esperant a entrar a la consulta de

rehabilitació en silenci i sense parlar-se entre ells mentre aprofitaven per escoltar la música, i ... molts professionals que referien que era una bona iniciativa malgrat no podien quedar-s'hi per motius laborals. Fins i tot a algun professional li va arribar la frase: "aquesta nit feu una festa a l'hospital, eh?", pensant que el concert era a les 11 de la nit!

La valoració global va ser del tot positiva, possiblement es podria millorar la difusió per tal de repercutir en una major assistència de pacients al concert.

Maria Bonjorn

Unitat Atenció a l'Usuari/ària

VALORACIÓ CONCERT A L'HOSPITAL UNIVERSITARI ARNAU DE VILANOVA DE LLEIDA

Dia 9 d'agost de 2013

Molts cops sembla que descontextualitzar les coses hagi d'esdevenir un fet negatiu o estrany per a nosaltres. Això és el que semblava des d'un inici la proposta d'un grup musical de joves de Lleida, que es van interessar per l'hospital, els seus usuaris i la sensació que podia causar en un espai com aquest dur a terme un concert. Després d'estudiar la proposta de l'estudiant Toia Conejo i valorar-la primer des del Gabinet de Comunicació del centre i després des de la Direcció, es va creure interessant tirar endavant aquesta proposta i gestionar-la de la millor manera possible, adaptant-la a les possibilitats que ofereix l'hospital i a les necessitats de pacients i professionals. Així doncs, deixàvem constància que no ens havia de fer por descontextualitzar les coses. Tot i que semblava que un hospital no és lloc per a fer-hi un concert, sabíem que si treballàvem plegats es podia realitzar i poder satisfer alhora el projecte del grup musical i oferir una estona agradable i diferent a professionals i pacients de l'hospital.

Des del meu punt de vista, és cert que potser es poden fer més bé o millorar alguns aspectes, però considero que el concert va ser molt bonic, molt encertat i molt màgic. La delicadesa dels instruments, la sensibilitat dels components del grup, l'acompanyament de pares i familiars, la cara de novetat dels pacients i nens, i l'interès per part d'alguns professionals van fer que l'estona que va durar el concert fos única i plena de sensacions. Segurament aquesta era la gràcia, fer

despertar en cadascú de nosaltres sensacions i emocions diferents, que vam poder compartir juntament en un mateix espai d'un lloc on no s'hi ha realitzat mai una activitat com aquesta.

M'agradaria afegir que sóc conscient que en algun moment, sobretot al principi, hi va haver alguna situació que potser va dificultar l'organització prevista pel grup. Tot i que el resultat acabés sent profitós i molt favorable, hi va haver algun moment que no tothom es va implicar de la mateixa manera.

Finalment, només em queda felicitar al grup, la seva música i manera de transmetre-la, la senzillesa i les ganes d'arribar a tothom. Reconec que va ser una estona molt agradable i única.

Montse Escoda Morell

Gabinet de Comunicació i Imatge

4.4.2. Valoracions dels músics del *Dream's Quartet*

VALORACIÓ CONCERTS: ALBERT DALMASES (violista i percussionista)

Ens els mesos previs als concerts, vam estar molt emocionats i motivats a la vegada per poder muntar tot un concert nosaltres sols. Muntar aquests concerts requeria una gran atenció i dedicació a l'hora d'arranjar les cançons, ja que no només tocava un piano, una cantant i una bateria, sinó que s'hi afegia un trio de corda, fent així que la música que vam tocar en el treball de recerca de la Toia Conejo tingués un plus de personalitat pròpia.

Podria dir, en la meva opinió personal, que aquest treball m'ha servit per a millorar molts aspectes: com el treball en equip, comprensió, arranament de partitures, motivació... I des del punt de vista de músic, en el moment dels concerts es podia notar com els oients gaudien de la música que els hi vam oferir, fins i tot en ocasions aplaudien seguint el ritme de les cançons que anàvem tocant.

Aquest treball em sembla una idea molt encoratjadora i una molt bona iniciativa, ja que és realment cert que ens alguns hospitals l'activitat lúdica de cara als pacients es minsa o nul·la.

VALORACIÓ CONCERTS: MARIONA MONTAGUT (violinista)

Participar al Treball de Recerca de la Toia m'ha permès veure la música des d'una altra perspectiva.

El que ens preocupava més era poder fer partitures adaptades al nou grup que es va formar per tal de tocar diversos tipus de música i arribar a fer un concert atractiu. Tot i la dificultat d'algunes peces com *Your Song* d'Elton John, degut a les diverses melodies, ens en vam sortir amb uns quants matins de treball.

Als assajos, tot i ser a l'estiu, vam aconseguir que hi fóssim tots, la majoria dels cops. Tots ells van ser molt gratificants, ja que tocar aquelles partitures, que algunes d'elles havien costat treure'n la melodia, i poder escoltar com sonava pràcticament igual, era molt reconfortant.

Una de les millors parts va ser les sensacions quan tocàvem als hospitals, ja que ho fèiem totalment de forma voluntària, i realment, veure com la gent ens venia a escoltar expressament o després d'una visita a l'hospital, feia molta il·lusió. Encara que, tot i així, vam tenir alguns problemes amb els cartells, ja que n'hi havia pocs i no es veien massa.

Ens vam adonar que resultava difícil l'assistència als concerts per la majoria de les persones, malalts o no, que hi havia a les consultes, perquè molts hi eren de pas. Per això, la Laia i jo, mentre s'acabava de preparar l'escenari, vam anar amb alguns cartells i els nostres instruments informant a la gent que es trobava a les sales d'espera, per tal de fer-nos una mica més visibles. A molts d'ells els hi va sorprendre aquesta iniciativa, però va donar resultat, ja que abans o durant l'actuació van venir.

Però la millor part van ser els assajos. Totes aquelles hores que vam dedicar durant l'estiu a preparar els concerts, aquells moments en que realment érem nosaltres mateixos i que van fer que ens uníssim i creixéssim com a grup. Realment tot això va fer que els dos concerts fossin un gran èxit, ja que van agradar molt. Ho van ser perquè ens sentíem còmodes i molt a gust tocant.

VALORACIÓ CONCERTS: LAIA TERRÉ (violoncel·lista)

Des del moment en que la Toia em va explicar en que consistiria el seu TDR em va semblar emocionant, però més encara quan vaig saber que hi podria participar: formar part no només d'un grup musical, sinó també d'un grup de treball i d'amics per fer quelcom tan gratificant com ajudar als altres. I tot això envoltat de música, existeix millor combinació?

Poc a poc van començar els assajos, on entre nota i nota apareixien riures, anècdotes i moments divertits que van anar apropant-nos entre nosaltres. Això va convertir els assajos, que amb aquest nom semblen un xic feixucs, en intents de concert bastant esbojarrats. Després van arribar els concerts pròpiament dits, la part que tots esperàvem. Els recordo perfectament, ja que en vam sortir molt contents. El primer, al Santa Maria, i el segon a l'Arnau, un darrere l'altre per no desaprofitar l'embranchida.

Recordo que com a mesura de prevenció per una possible falta de públic, la Mariona i jo vam agafar els nostres instruments (ella el violí i jo l'estoig del violoncel, on hi tenia empegat un cartell del concert) i vam anar a escampar la notícia del concert entre la gent que esperava entre consulta i consulta. Vam riure molt, igual que en les actuacions. En aquestes, entre els nervis hi apareixien mirades de complicitat, entre els aplaudiments somriures de complaença i això es notava, i tant! Perquè qui s'entén fora l'escenari, també s'entén dins. Tot això va suposar una posada en escena prou bona perquè poguéssim fer bis i tot!

En general, aquesta experiència m'ha agradat i, alhora, m'ha servit de molt, tant per ocupar una mica més un estiu que en principi havia de ser avorrit com per aprendre en el camp de la música. Jo toco el violoncel tal i com m'ho ensenya el meu professor, però gràcies a aquests assajos he après a tocar-lo de maneres diferents, cosa que m'és molt útil i agraeixo moltíssim als meus companys. També desitjo haver col·laborat, encara que sigui només una mica, en l'eliminació d'una monotonia que potser és present algunes vegades en els hospitals i això també ens pot fer sentir útils.

En definitiva, estic molt contenta d'haver format part d'un projecte com aquest, tant per mi, com pel petit gra de sorra que hem pogut aportar a la vida d'uns hospitals. Tan de bo sigui veritat això que diuen que qui canta, els mals espanta!

5. CONCLUSIONS FINALS

La musicoteràpia és una disciplina que es basa en l'aplicació científica del so, la música i el moviment amb finalitats terapèutiques, per norma general beneficis psicològics; mitjançant l'acció del professional musicoterapeuta. Els beneficis que s'obtenen faciliten la comunicació, promouen l'expressió individual i afavoreixen la integració social.

La bibliografia especialitzada documenta abastament l'efecte terapèutic de la música, amb nombrosos beneficis sobradament contrastats al llarg de la història d'aquesta pràctica, des dels seus orígens i fins als nostres temps.

L'estudi estadístic i l'anàlisi sobre l'estat actual de la presència de la música i la musicoteràpia als 69 hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya, han posat de manifest l'escassa presència de la música en directe, amb caràcter lúdic i cultural en els centres hospitalaris del territori català. Tenint en compte l'activitat musical arreu del país en tota mena d'agrupacions (escoles de música, cors, bandes...), es podrien potenciar moltes més iniciatives de participació, dins del marc del voluntariat i de la cooperació entre aquestes agrupacions musicals i els centres sanitaris de cada municipi.

Encara més evident és l'escassa demanda de musicoterapeutes per a treballar en equips multidisciplinaris dins l'àmbit de la medicina. Probablement, el musicoterapeuta qualificat troba més sortides professionals en la pràctica privada.

Les finalitats terapèutiques a les quals s'adreça la musicoteràpia en l'àmbit sanitari es limiten pràcticament a dues: l'oncologia i la geriatria i/o socio sanitari. I en cada una d'aquestes especialitats, els professionals que la practiquen tenen una formació molt diferent: mentre que en el primer cas es tracta de Màsters Universitaris o bé altres professionals també amb titulació universitària (bàsicament, psicòlegs clínics); amb la segona tipologia de pacients, exerceixen com a musicoterapeutes els educadors socials i/o terapeutes ocupacionals amb alguna formació complementària en musicoteràpia. És important destacar la iniciativa d'aquests darrers professionals en dinamitzar la seva tasca doncs s'ha constatat que porten força anys (més de 10 en la majoria dels casos) utilitzant la musicoteràpia. En canvi, l'ús de la musicoteràpia en pacients oncològics és de implantació molt més recent en els pocs hospitals de Catalunya que la practiquen.

Destacar l'ús específic de la musicoteràpia amb finalitat terapèutica molt concreta en dos centres de Catalunya: Psiquiatria (Hospital General - Parc Sanitari Sant Joan de Déu de Sant Boi de Llobregat) i Neuro-rehabilitació (Institut Guttmann), sempre a càrrec de professionals amb el Màster Universitari en Musicoteràpia.

Ni que s'intueix un cert desconeixement dels àmbits d'aplicació de la musicoteràpia i dels sectors que abasta la pràctica del professional musicoterapeuta, hom podria afirmar que la manca de inversió és generalitzada pel que fa a les teràpies no convencionals, però aquesta seria una qüestió que va més enllà de les proposades en aquest estudi. Si en un futur, esperem no molt llunyà, el propòsit és integrar la musicoteràpia dins la xarxa sanitària del país, caldrà comptar amb musicoterapeutes titulats i, per tant, amb el reconeixement d'aquests estudis universitaris per part de la comunitat mèdica.

Les darreres notícies posen de manifest la dinàmica constant a la que es veu sotmesa la musicoteràpia pel que fa a la seva integració, creixement i reconeixement en l'àmbit sanitari. Ben recentment, el 4 de desembre de 2013, el Col·legi de Psicòlegs de Catalunya va presentar un nou grup de treball dedicat a la Musicoteràpia, format per Psicòlegs-Musicoterapeutes amb l'objectiu principal de donar a conèixer aquesta disciplina a la resta de professionals de l'àmbit de la psicologia clínica, establint una xarxa que faciliti el coneixement i la divulgació dels seus beneficis en diferents àmbits professionals on la psicologia ja hi és present.

Fa poc ha sorgit una nova "proposta cultural amb destacables propietats terapèutiques" o un "acte terapèutic amb un bon nivell artístic" que s'anomena Espai Ànima. A partir del mes de novembre de 2013, l'Hospital Sant Andreu de Manresa, oferta dues sessions mensuals de musicoteràpia, obertes també a tota la ciutadania, per tal d'unir música i salut, a la magnífica Sala Gòtica de l'hospital.

És important i cal valorar totes les inquietuds que es generen al voltant de la música i la musicoteràpia. És per això, i per acabar, que només em resta expressar la gran satisfacció que sento per haver pogut dur a terme a Lleida, la meua ciutat, una experiència similar (salvant totes les distàncies) a la que fa poc s'ha iniciat a un hospital no gaire gran com l'Hospital Sant Andreu de Manresa. Tant de bo, algun dia, es puguin anar encetant moltes iniciatives com aquesta i a més, donar-hi continuïtat.

6. AGRAÏMENTS

A tots els hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya per la seva col·laboració en aquest Treball de Recerca. De forma molt especial, a l'Hospital de Santa Maria i a l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida, per haver-nos ofert "casa seva" generosament com a espai per a dur a terme l'experiència dels concerts. Un agraïment personal a les professionals d'aquests dos hospitals amb les que vaig mantenir contacte directe.

Per suposat, el màxim agraïment a Dream's Quartet: Albert Dalmases, Mariona Montagut i Laia Terré. I també a la col·laboració dels companys músics Laura Solanes i Gabriel Macià.

Moltes gràcies al músic i tutor d'aquest Treball de Recerca, David Esterri, professor de l'Institut Màrius Torres de Lleida.

Gràcies també a la meva tieta Mireia, a la meva germana Carla i a la meva mare Vicky, per la seva paciència.

7. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Magda Polo Pujadas (2011). *Historia de la música*. Ediciones Universidad de Cantabria. ISBN 978-84-8102-595-8
- Kenneth Bruscia (1997). *Definiendo musicoterapia*. Amaru Ediciones. ISBN 9788481960648
- Jordi A. Jauset Berrocal (2008). *Música y neurociencia: la musicoterapia*. Editorial UOC. ISBN 978-84-9788-762-5
- Don Campbell (1998). *El efecto Mozart*. Ediciones Urano. ISBN 978-84-7953-257-2
- Don Campbell (2001). *El efecto Mozart para niños*. Ediciones Urano. ISBN 978-84-7953-482-0
- Oliver Sacks (2009). *Musicofilia*. La Magrana. ISBN 978-84-9867-458-3
- Rolando Benenzon (1985). *Manual de musicoterapia*. Ediciones Paidós Ibérica. ISBN 84-7509-086-9
- Gérard Ducorneau (1988). *Musicoterapia*. Editorial Edaf. ISBN 84-7640-196-5
- Conxa Trallero, Jordi Oller (2008). *Cuidados musicales para cuidadores*. Editorial Desclée De Brouwer. ISBN 978-84-330-2270.7
- Ted Andrews (1993). *La curación por la música*. Ediciones Martínez Roca. ISBN 84-270-1715-4
- Jacqueline Verdeau-Pailles, Jean-Marie Guiraud-Caladou (1979). *Las técnicas psicomusicales activas de grupo y su aplicación en psiquiatría*. Editorial científico-médica. ISBN 84-224-0740-X

<http://acmt.es>

<https://www.webjam.com/musicoterapeutas>

<http://emtc-eu.com>

<http://www.wfmt.info/WFMT/Home.html>

<https://voices.no/community/>

<http://musicoterapiauv.blogspot.com.es/>

<https://sites.google.com/site/musicoterappia/>

www.jordijauset.es

8. ANNEXOS

8.1. Annexos de l'estudi sobre l'estat actual de la presència de la música i la musicoteràpia a Catalunya

8.1.1. Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya

Hospitals d'aguts de la xarxa de centres d'internament d'utilització pública de Catalunya 69

Decret 196/2010, de 14 de desembre, del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT). DOGC núm. 5776 de 16/12/2010

<http://www.gencat.net/diari/5776/10347076.htm>

Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran

Alt Urgell

Fundació Sant Hospital

Pg. de Joan Brudieu, 8
25700 Seu d'Urgell
Sr. Joan Altimiras
Director Gerent

Tel. 973 35 00 50
Fax 973 35 35 05
Correu hospital@fshcat
web <http://www.fsh.cat>

Cerdanya

Hospital de Puigcerdà

Pl. de Santa Maria, 1
17520 Puigcerdà
Sr. Jordi Boix i Roqueta
Gerent

Tel. 972 88 01 50
Fax 972 88 11 43
Correu jboix@hospitalpuigcerda.com
web <http://www.hospitalpuigcerda.com/index2.asp>

Pallars Jussà

Hospital Comarcal del Pallars

Pau Casals, 5
25620 Tremp
Sr. Carles Tobar Pascual
Gerent

Tel. 973 65 22 55
Fax 973 65 14 87
Correu hcp@hospitalpallars.com
web <http://www.hospitalpallars.com/>

Val d'Aran

Espitau Val d'Aran

Espitau, 8
25530 Vielha e Mijaran
Sr. Xavier Grau Mora
Gerent

Tel. 973 64 00 04
Fax 973 64 05 29
Correu info@aransalut.com
web <http://www.aransalut.net>

Regió Sanitària Lleida

Segrià

Clínica de Ponent

Prat de la Riba, 79
25004 Lleida
Sr. Xavier Sanuy i Bescos
Gerent

Tel. 973 23 29 43
Fax 973 22 06 09
Correu gerencia@clinalleida.com
web <http://www.cponent.com>

Hospital Santa Maria

Av. Alcalde Rovira Roure, 44
25198 Lleida
Sr. Jaume Capdevila Mas
Director Assistencial

Tel. 973 72 72 22
Fax 973 72 72 23
Correu gerencia@gss.scs.es
web

Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida

Av. Alcalde Rovira Roure, 80
25198 Lleida
Sr. Victorià Peralta
Director

Tel. 973 24 81 00
Fax 973 24 87 54
Correu arnau@arnau.scs.es
web <http://www.arnau.scs.es>

Regió Sanitària Camp de Tarragona

Alt Camp

Pius Hospital de Valls

Pl. Sant Francesc, s/n
43800 Valls
Sr.
Gerent

Tel. 977 61 30 00
Fax 977 60 50 14
Correu aclofent@piushospital.cat
web <http://www.piushospital.cat>

Baix Camp

Centre MQ Reus

Antoni Gaudí, 26
43203 Reus
Sra. Xepi Fort Barbará
Directora Assistencial

Tel. 977 01 08 00
Fax 977 31 73 99
Correu cmqr@grupsagessa.com
web <http://www.grupsagessa.com>

Hospital Sant Joan de Reus

Josep Laporte, s/n
43206 Reus
Sr. Jose Augusto García Navarro
Director Mèdic

Tel. 977 33 73 03
Fax 977 32 36 90
Correu secdirecciohsj@grupsagessa.cat
web <http://www.hospital santjoan.cat>

Baix Penedès

Hospital del Vendrell

Carretera de Barcelona, s/n
43700 Vendrell
Sra. Maria Arenas Prat
Directora de centre

Tel. 977 25 79 00
Fax 93 25 79 15
Correu admdirhen@xarxatecla.cat
web <http://www.xarxatecla.cat>

Tarragonès

Hospital Sant Pau i Santa Tecla

Rambla Vella, 14
43003 Tarragona
Sr. Xavier Oliach Güell
Director

Tel. 977 25 99 00
Fax 977 23 49 42
Correu direccioteccla@xarxatecla.cat
web <http://www.xarxatecla.cat>

Hospital Universitari Joan XXIII de Tarragona

Dr. Mallafre i Guasch, 4
43005 Tarragona
Sra. Dolça Cortasa Vidal
Directora

Tel. 977 29 58 00
Fax 977 22 40 11
Correu dcortasa.hj23.ics@gencat.cat
web <http://www.hj23.com/>

Regió Sanitària Terres de l'Ebre

Baix Ebre

Hospital Verge de la Cinta de Tortosa

Esplanetes, 44-58
43500 Tortosa
Sr. Salvador Pallejà Sedó
Director Mèdic

Tel. 977 51 91 00
Fax 977 51 91 11
Correu direccio@htvc.scs.es
web <http://www.gencat.net/ics/cinta/>

Clínica Terres de l'Ebre

Pl. Joaquim Bau, 6-8
43500 Tortosa
Sr. Enric Nin i Julve
Gerent

Tel. 977 58 82 00
Fax 977 50 12 55
Correu carsa@clinatoriosa.com
web <http://www.cteresebre.com>

Montsià

Hospital Comarcal d'Ampostà

C. Jacint Verdager, 11
43870 Ampostà
Sr. Josep Antoni Saà Ubeda
Director de centre

Tel. 977 70 00 50
Fax 977 70 82 94
Correu jasaa@grupsagessa.com
web <http://www.grupsagessa.com>

Ribera d'Ebre

Hospital Comarcal Móra d'Ebre

Benet i Messeguer, s/n
43740 Móra d'Ebre
Sr. Oscar Ros Garrigós
Director General

Tel. 977 40 16 74
Fax 977 40 12 14
Correu dtorres@grupsagessa.com
web <http://www.grupsagessa.com>

Regió Sanitària Girona

Alt Empordà

Hospital de Figueres

Ronda del Rector Arolas, s/n
17600 Figueres
Sra. Margarita Bou i Vendrell
Director Gerent

Tel. 972 50 14 00
Fax 972 67 03 13
Correu fundaciosalutemporda@salutemporda.c
web <http://www.salutemporda.cat>

Baix Empordà

Hospital de Palamós

Hospital, 36
17230 Palamós
Sr. Jordi Calsina i Soler
Gerent

Tel. 972 60 01 60
Fax 972 60 24 37
Correu direccio@ssibe.cat
web <http://www.hosppal.es>

Garrotxa

Hospital Sant Jaume d'Olot

Mulleras, 15
17800 Olot
Sr. Carles Puig i Panosa
Gerent

Tel. 972 26 18 00
Fax 972 26 97 03
Correu direccio@hospiolot.com
web <http://www.hospiolot.com/>

Gironès

Clínica Girona

Joan Maragall, 26
17002 Girona
Sr. Carles Espígol i Camps
Gerent

Tel. 972 20 45 00
Fax 972 20 66 66
Correu gerencia@clinicagirona.cat
web <http://www.clinicagirona.cat>

ICO Girona

Av. de França, s/n
17007 Girona
Sr. Francesc Soler Rotllant
Director de centre

Tel. 972 22 58 33
Fax 972 21 73 44
Correu fsoler@iconcologia.net
web <http://www.iconcologia.net/catala/girona/index.htm>

Hospital Universitari Doctor Josep Trueta de Girona

Av. de França, s/n
17007 Girona
Dra. M. Àngels Morales Lozano
Directora

Tel. 972 94 02 00
Fax 972 94 02 70
Correu dirhospital.girona.ics@gencat.cat
web <http://www.gencat.net/ics/trueta>

Hospital Santa Caterina

Dr. Castany, s/n (Parc Hospitalari Martí i Julià)
17190 Salt
Sr. Lluís Franch Viñas
Gerent

Tel. 972 18 25 00
Fax 972 18 26 05
Correu dg@ias.scs.es
web <http://www.ias.scs.es>

Maresme

Hospital Comarcal Sant Jaume de Calella

Sant Jaume, 209
08370 Calella
Sra. Núria Constans i Masià
Gerent

Tel. 93 769 02 01
Fax 93 769 44 11
Correu salut@salutms.cat
web <http://www.salutms.cat/web/>

Regió Sanitària Girona

Pla de l'Estany

Clínica Salus Infirmorum

Av. Mossèn Lluís Constans, 130
17820 Banyoles
Sr. Àngel Guevara Casanovas
Gerent

Tel. 972 57 02 08
Fax 972 57 32 02
Correu gerent@clincasalus.org
web <http://www.clinicasalus.org>

Ripollès

Hospital de CampdevànoI

Ctra. de Gombrèn, 20
17530 CampdevànoI
Sr. Joan Grané Alsina
Gerent

Tel. 972 73 00 13
Fax 972 73 03 05
Correu gerencia@hoscamp.com
web <http://www.hospitaldecampdevanol.cat>

Selva

Hospital Comarcal de Blanes

Accés cala Sant Francesc, 5
17300 Blanes
Sra. Núria Constans i Masià
Gerent

Tel. 972 35 32 64
Fax 972 35 33 43
Correu salut@salutms.cat
web <http://www.salutms.org>

Regió Sanitària Catalunya Central

Anoia

Hospital d'Igualada

Av. Catalunya, 11
08700 Igualada
Sr.
Gerent

Tel. 93 807 55 00
Fax 93 807 55 37
Correu ofont@csa.cat
web <http://www.csa.cat>

Bages

Centre Hospitalari

Av. de les Bases de Manresa, 6-8
08242 Manresa
Sr. Manel Jovells i Cases
Director General

Tel. 93 873 25 50
Fax 93 874 10 04
Correu althaia@althaia.org
web <http://www.althaia.org>

Hospital Sant Joan de Déu

Dr. Joan Soler, s/n
08243 Manresa
Sr. Manel Jovells i Cases
Director General

Tel. 93 874 21 12
Fax 93 874 45 54
Correu althaia@althaia.org
web <http://www.althaia.org>

Berguedà

Hospital Comarcal Sant Bernabé

Ctra. de Ribes, s/n
08600 Berga
Sr. Enric Ballabriga i Garcia
Gerent

Tel. 93 824 34 00
Fax 93 821 27 52
Correu direccio@hsb.es
web <http://www.hsb.cat/>

Osona

Hospital General de Vic

Francesc Pla El Vigatà, 1
08500 Vic
Sr. Antoni Anglada Arisa
Gerent

Tel. 93 889 11 11
Fax 93 885 03 08
Correu chv@chv.cat
web <http://www.hgv.cat>

Regió Sanitària Barcelona

Alt Penedès

Hospital Comarcal de l'Alt Penedès

Espirall, s/n
08720 Vilafranca del Penedès
Sr. Francesc Ferrer i Ferrer
Gerent

Tel. 93 818 04 40
Fax 93 818 04 91
Correu csap@csap.cat
web <http://www.csap.es/>

Baix Llobregat

Hospital Sant Joan de Déu

Av. Mancomunitats Comarcals, 1
08760 Martorell
Sra. Yolanda Cuesta Mieza
Direcció Mèdica

Tel. 93 774 20 20
Fax 93 775 37 06
Correu gerencia@hmartorell.es
web

Hospital General. Parc Sanitari Sant Joan de Déu

Camí Vell de la Colònia, 25
08830 Sant Boi de Llobregat
Sr. Enric Mangas i Monge
Director general. Parc Sanitari Sant Joan de Déu

Tel. 93 661 52 08
Fax 93 630 61 75
Correu pssjd@pssjd.org
web <http://www.pssjd.org>

Hospital de Viladecans

Av. de Gavà, 38
08840 Viladecans
Sr. Xavier Corbella Virós
Director

Tel. 93 659 01 11
Fax 93 659 06 12
Correu ger@bellvitgehospital.cat
web <http://www.hospitaldeviladecans.com>

Hospital Sant Joan de Déu

Pg. de Sant Joan de Déu, 2
08950 Esplugues de Llobregat
Sr. Manuel del Castillo i Rey
Gerent

Tel. 93 253 21 00
Fax 93 203 39 59
Correu info@hsjdbcn.org
web <http://www.hsjdbcn.org/>

Hospital de Sant Joan Despí Moisès Broggi

Jacint Verdaguer, 90
08970 Sant Joan Despí
Sr. Albert Pons Porta
Gerent

Tel. 93 553 12 00
Fax 93 553 12 16
Correu gerencia.hsjdmb@sanitatintegral.org
web http://www.csi.cat/csi/centres/hospital_sant_joan_despi_moisès_broggi

Barcelonès

Hospital del Mar

Pg. Marítim, 25-29
08003 Barcelona
Sra. Olga Pané i Mena
Gerent i Conseller delegat IMAS

Tel. 93 248 30 00
Fax 93 248 32 54
Correu hospitaldelmar@hospitaldelmar.cat
web <http://www.imasbcn.com>

Hospital Plató

Plató, 21
08006 Barcelona
Sr. Jordi Pujol i Colomer
Gerent

Tel. 93 306 99 00
Fax 93 414 01 33
Correu ainhoa.tamayo@hospitalplato.com
web <http://www.hospitalplato.com/>

Regió Sanitària Barcelona

Hospital de l'Esperança

Sant Josep de la Muntanya, 12
08024 Barcelona
Sr. Olga Pané i Mena
Gerent i Conseller delegat IMAS

Tel. 93 367 41 00
Fax 93 367 42 66
Correu jraventos@parcdesalutmar.cat
web <http://www.imasbcn.com>

Fundació Puigvert/Iuna

Cartagena, 340
08025 Barcelona
Sr. Martí Masferrer Mascort
Director General

Tel. 93 416 97 00
Fax 93 416 97 30
Correu dirgeneral@fundacio-puigvert.es
web <http://www.fundacio-puigvert.es/>

Hospital Dos de Maig

Dos de Maig, 301
08025 Barcelona
Dr. Daniel Rodríguez López
Gerent

Tel. 93 507 27 00
Fax 93 507 27 28
Correu Uac.bcn@sanitatintegral.org
web http://www.sanitatintegral.org/csi/centres/hospital_dos_de_maig

Hospital Casa de Maternitat

Sabino de Arana, 1
08028 Barcelona
Sr. Josep Mª Piqué Badia
Director General

Tel. 93 227 56 00
Fax 93 227 56 05
Correu rbelenes@clinic.ub.es
web <http://www.hospitalclinic.org>

Hospital Universitari Sagrat Cor

Viladomat, 288
08029 Barcelona
Sr. Mª Fernanda Roig i Mirambell
Directora General

Tel. 93 322 11 11
Fax 93 494 89 69
Correu gerencia@hscor.com
web <http://www.hscor.com>

Hospital Universitari General de la Vall d'Hebron

Pg. de la Vall d'Hebron, 119-129
08035 Barcelona
Sr. Jaume Raventós i Monjo
Gerent

Tel. 93 489 30 00
Fax 93 274 60 58
Correu jsancho@vhebron.net
web <http://www.vhebron.es>

Hospital Sant Rafael

Pg. de la Vall d'Hebron, 107
08035 Barcelona
Sr. Jordi Mauri Santuré
Gerent

Tel. 93 211 25 08
Fax 93 418 84 48
Correu msantos@hsrafael.com
web <http://www.hsrafael.com/>

Hospital Universitari Maternoinfantil de la Vall d'Hebron

Pg. de la Vall d'Hebron, 119-129
08035 Barcelona
Sr. Jaume Raventós i Monjo
Gerent

Tel. 93 489 30 00
Fax 93 489 30 39
Correu jsancho@vhebron.net
web <http://www.vhebron.es>

Hospital Universitari de Traumatologia i Rehabilitació de la Vall d'Hebron

Pg. de la Vall d'Hebron, 119-129
08035 Barcelona
Sr. Jaume Raventós i Monjo
Gerent

Tel. 93 489 30 00
Fax 93 483 35 66
Correu jsancho@vhebron.net
web <http://www.vhebron.es>

Regió Sanitària Barcelona

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona

Villarroel, 170
08036 Barcelona
Sr. Josep M^a, Piqué Badia
Director General

Tel. 93 227 54 00
Fax 93 227 54 54
Correu rbelenes@clinic.ub.es
web <http://www.hospitalclinic.org>

Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

Sant Quiró, 89
08041 Barcelona
Sr. Jordi Varela Pedragosa
Director Gerent

Tel. 93 553 71 60
Fax 93 291 94 27
Correu jvarela@santpau.cat
web <http://www.santpau.es/>

Hospital General de l'Hospitalet

Josep Molins, 29
08906 Hospitalet de Llobregat
Sr. Jordi Vilarasau Farré (e.f.)
Gerent

Tel. 93 440 75 00
Fax 93 333 45 43
Correu jordi.vilarasau@sanitatintegral.org
web http://www.sanitatintegral.org/ics/centres/hospital_general_de_l_hospitalet

ICO L'Hospitalet

Av. de la Granvia, s/n km 2,7 (Hospital Duran i
08907 Hospitalet de Llobregat
Sr. Jordi Trelis
Director de centre

Tel. 93 260 77 33
Fax 93 260 78 21
Correu direccio_general@iconcologia.net
web <http://www.iconcologia.net/>

Hospital Universitari de Bellvitge

Feixa Llarga, s/n
08907 Hospitalet de Llobregat
Sr. Xavier Corbella Virós
Gerent

Tel. 93 260 75 00
Fax 93 260 75 61
Correu ger@bellvitgehospital.cat
web <http://www.bellvitgehospital.cat>

Hospital Municipal Badalona

Via Augusta, 9-13
08911 Badalona
Sra. Ma. Àngels Cabezas i Torres
Gerent

Tel. 93 464 83 00
Fax 93 464 83 91
Correu easensio@bsa.cat
web <http://www.bsa.cat>

Institut Guttmann

Camí de Can Ruti, s/n
08916 Badalona
Sr. Josep Ma. Ramírez i Ribas
Gerent

Tel. 93 497 77 00
Fax 93 497 77 07
Correu gerencia@guttmann.com
web <http://www.guttmann.com>

ICO Badalona

Ctra. de Canyet, s/n
08916 Badalona
Sr. Ferran Garcia Cardona
Director de centre

Tel. 93 497 87 10
Fax 93 497 87 04
Correu fgcardona@iconcologia.net
web <http://www.iconcologia.net/catala/badalona/index.htm>

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol de Badalona

Ctra. de Canyet, s/n
08916 Badalona
Sr. Pere Soley i Bach
Director

Tel. 93 465 12 00
Fax 93 497 88 43
Correu dircentre.germanstrias@gencat.cat
web <http://www.gencat.net/ics/germanstrias/>

Regió Sanitària Barcelona

Fundació Hospital de l'Esperit Sant

Av. de Mossén Josep Pons i Robadà, s/n
08923 Santa Coloma de Gramenet
Sra. Ma. Teresa Esteva i Ollé
Gerent

Tel. 93 386 02 02
Fax 93 385 01 00
Correu mesteva@hes.scs.es
web <http://www.hospitalesperitsant.com>

Garraf

Fundació Hospital Comarcal Sant Antoni Abat

Rambla de Sant Josep, 21
08800 Vilanova i la Geltrú
Sr. Jose Luis Ibañez Pardos
Gerent

Tel. 93 893 16 16
Fax 93 814 00 42
Correu gerencia@csg.cat
web <http://www.fhcsaa.cat/index.htm>

Fundació Hospital Residència Sant Camil

Ctra. de Puigmoltó, km 0,8
08810 Sant Pere de Ribes
Sr. José Luis Ibañez Pardos
Gerent

Tel. 93 896 00 25
Fax 93 896 12 87
Correu gerencia@csg.cat
web <http://www.hrsantcamil.es/>

Maresme

Hospital de Mataró

Carretera de Cirera, s/n
08304 Mataró
Sr. Joaquim Esperalba
Gerent

Tel. 93 741 77 00
Fax 93 741 77 33
Correu gerencia@csgm.cat
web <http://www.csgm.cat>

Vallès Occidental

Hospital de Sabadell

Parc Taulí, s/n
08208 Sabadell
Sr. Joan Antoni Gallego Lizana
Director General

Tel. 93 723 10 10
Fax 93 716 06 46
Correu uac@tauli.cat
web <http://www.tauli.cat/tauli/cat/default.htm>

Hospital Mútua Terrassa

Pl. Dr. Robert, 5
08221 Terrassa
Sr. Esteve Picola Coromina
Director General

Tel. 93 736 50 50
Fax 93 736 50 59
Correu uau@mutuaterrassa.es
web <http://www.mutuaterrassa.es>

Hospital de Terrassa

Ctra. de Torrebónica, s/n
08227 Terrassa
Sr. Pere Vallribera i Rodríguez
Gerent

Tel. 93 731 00 07
Fax 93 731 09 59
Correu cst@cst.cat
web <http://www.cst.cat/>

Vallès Oriental

Fundació Privada Hospital de Mollet

Sant Llorenç, 39
08100 Mollet del Vallès
Sr. Jaume Duran Navarro
Gerent

Tel. 93 576 03 00
Fax 93 576 03 06
Correu atencio.usuari@fphm.cat
web <http://www.hospitalmollet.cat>

Regió Sanitària Barcelona

Hospital General de Granollers

Av. de Francesc Ribas, s/n
08400 Granollers
Sr. Rafael Lledó i Rodríguez
Gerent

Tel. 93 842 50 00
Fax 93 842 50 17
Correu atencioclient@fhag.es
web <http://www.fhag.es>

Hospital de Sant Celoni

Av. de l'Hospital, 19
08470 Sant Celoni
Sr. Rafael Gotsens Vila
Gerent

Tel. 93 867 06 17
Fax 93 867 23 11
Correu secretaria@hsceloni.cat
web <http://www.hsceloni.es/>

8.1.2. Carta de presentació als hospitals

El meu nom és Toia Conejo González, tinc 17 anys i estic estudiant 1r de Batxillerat Humanístic a l'Institut Màrius Torres de Lleida.

També estudio música al Conservatori Municipal de Lleida. Actualment, estic cursant 5è de Grau Professional amb el piano com a primer instrument i també 1r de Grau Professional de violoncel.

Estic realitzant el Treball de Recerca sobre la presència de la Música als Hospitals de Catalunya. El tutor d'aquest treball és el professor David Esterrí, músic, intèrpret i compositor, més conegut com "Lo Pardal Roquer".

L'objectiu d'aquest estudi és copsar l'estat actual de la qüestió pel que fa a aquest tema, tant des de l'aspecte més lúdic i/o cultural, com des de l'aspecte terapèutic.

Per portar a terme aquest treball, he elaborat una enquesta que agrairia moltíssim tinguéssiu a bé respondre per poder incloure el vostre centre en la mostra de l'estudi.

És per això que demano la vostra generosa col·laboració i que, a més a més, designéssiu una persona de referència per a poder establir possibles futurs contactes, donat el cas.

Moltíssimes gràcies per endavant i us facilito la meva adreça de correu electrònic i els meus telèfons de contacte per poder-vos comunicar amb mi davant de qualsevol dubte o aclariment:

toia14@hotmail.com

973 211431

692 251874

Gràcies, de debò.

8.1.3. Model d'enquesta I

**Enquesta sobre la presència de la MÚSICA
als centres de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya**

DADES DEL CENTRE HOSPITALARI:

Persona de referència per a possibles futurs contactes:

E-mail: _____ Telèfon: _____

TÉ LLOC EN EL VOSTRE CENTRE ALGUNA ACTIVITAT, DE QUALSEVOL TIPUS, RELACIONADA DE FORMA DIRECTA AMB LA MÚSICA? Sí No

En cas afirmatiu, en quin d'aquests àmbits:

- En forma de concerts o audicions, amb música en directe, vinculats o no a dates concretes del calendari i/o a actes programats al llarg de l'any? Sí No

- Amb finalitat terapèutica (musicoteràpia)? Sí No

En cas d'oferir música en directe dins l'espai hospitalari, podríeu concretar amb motiu de què, quan i de quin tipus?

Podríeu també concretar a quin tipus de pacient s'adrecen aquests concerts o audicions?

En cas de realitzar intervencions de MUSICOTERÀPIA en el vostre centre, quina seria la finalitat terapèutica:

- Mèdica
- Psiquiàtrica
- Geriàtrica
- Psicològica
- Altres: _____

Podríeu concretar de forma més específica, les aplicacions de la musicoteràpia en el vostre centre?

- Trastorns neurològics (paràlisi cerebral, epilèpsia...)
- Malalties psiquiàtriques (esquizofrènia, trastorns depressius...)
- Deficiències sensorials (sordesa, ceguesa...)
- Minusvalideses físiques (distròfia muscular, espina bífida...)
- Altres (concretar): _____

Les sessions de musicoteràpia s'apliquen de forma:

- Individual
- Grupal
- Ambdues

ALTRES OBSERVACIONS:

8.1.4. Carta de col·laboració en l'aprofundiment de la musicoteràpia

Benvolgut/da,

Primer de tot, moltes, moltíssimes gràcies per haver respost l'enquesta que fa uns mesos us vaig adreçar sobre la presència de la música i la musicoteràpia als hospitals de Catalunya. En aquell moment vàreu tenir l'amabilitat de participar en el meu estudi, cosa per la qual us estic molt agraïda.

Per si de cas, us faig un breu recordatori: sóc la Toia Conejo, l'estudiant de Batxillerat Humanístic a l'Institut Màrius Torres de Lleida. També estudio música al Conservatori Municipal de Música de Lleida. I vaig demanar la vostra col·laboració per al Treball de Recerca.

Sense ànim d'estendre'm ni de fer-me pesada, crec que és de rebut fer-vos arribar una part dels avenços en la recerca.

Del total dels 69 centres hospitalaris de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya (XHUP), han respost 61 hospitals, 5 dels quals han justificat no participar ni col·laborar en aquesta mena d'estudis.

Dels 56 que sí han respost l'enquesta, 30 hospitals no ofereixen cap activitat relacionada amb la música. Els 26 restants els podem dividir en tres grups:

1. Un grup format per un total de 13 hospitals que només fan concerts puntualment (concert de Nadal, per Santa Cecília, etc.)
2. Un grup format per 2 hospitals que no fan concerts ni audicions però sí disposen del servei de musicoteràpia amb finalitat terapèutica.
3. Un grup format per 11 hospitals que duen a terme concerts i també fan musicoteràpia.

És als **13 centres hospitalaris** d'aquests darrers dos grups, és a dir, els únics **hospitals amb musicoteràpia a Catalunya**, que us demano de nou la vostra col·laboració per avançar en l'estudi i poder reflectir l'estat actual pel que fa a aquest tema.

És per això que us adreço una segona enquesta més específica per aprofundir en la situació en la que es troba la musicoteràpia actualment.

Entenc que us demano aquesta col·laboració en un moment en que just us esteu incorporant de nou al vostre lloc de treball després de les vacances i segurament us trobareu amb moltes qüestions per resoldre.

Us dono les gràcies per endavant i espero que hagueu gaudit d'un bon estiu,

Toia

8.1.5. Model d'enquesta II**Enquesta sobre MUSICOTERÀPIA**

NOM DEL CENTRE HOSPITALARI:

- La musicoteràpia que oferiu als vostres pacients, és un servei:
 - Intern, gestionat pel propi centre
 - Extern, cedit a un/s professional/s contractat/s
- En el cas que es tracti d'un servei extern, qui el financia?
 - El propi centre hospitalari destina una partida a aquesta activitat
 - Una entitat externa el patrocina (ex: obra social la caixa...)Quina? _____
- Especifiqueu el nombre de professionals que duen a terme musicoteràpia en el vostre centre:

- Quina és la dedicació horària setmanal de cadascun d'aquests professionals a aquesta activitat en concret?

- Quina és la seva formació per dur a terme aquesta activitat?

- Quants anys fa que oferiu aquest servei?

- Com va néixer la musicoteràpia en el vostre hospital? Podríeu esmentar les dificultats amb les que us va trobar (a nivell normatiu, legal...)?

- Quin és el vostre grau de satisfacció amb la activitat de musicoteràpia i en quin estat es troba actualment aquest servei?

- Tenint en compte la situació de crisi actual, s'ha vist afectada aquesta activitat? Com (reducció de personal, reducció horària...)?

- Per acabar, podríeu testimoniar amb un o més exemples el benefici directe de l'aplicació de la musicoteràpia en determinades malalties o malalts?

Moltes gràcies!

8.2. Annexos de l'experiència de concerts en dos hospitals de la ciutat de Lleida

8.2.1. Carta d'oferiment dels concerts als hospitals de Lleida

El meu nom és **Toia Conejo González**, tinc 17 anys i estic estudiant 1r de Batxillerat Humanístic a l'Institut Màrius Torres de Lleida. També estudio música al Conservatori Municipal de Lleida. Actualment, estic cursant 5è de Grau Professional amb el piano com a primer instrument i també 1r de Grau Professional de violoncel. A més a més, formo part d'un grup de música de cambra compost per quatre membres, tots estudiants dels darrers cursos de Grau Professional del Conservatori de Lleida: violí, viola, violoncel i piano; que oferim, modestament, algunes actuacions a diferents tipus d'actes.

El motiu d'aquesta carta és el Treball de Recerca que estic realitzant sobre la presència de la Música als Hospitals de Catalunya. El tutor d'aquest treball és el professor David Esterri, músic, intèrpret i compositor, més conegut com "Lo Pardal Roquer".

L'objectiu d'aquest estudi és copsar l'estat actual de la qüestió pel que fa a aquest tema, tant des de l'aspecte més lúdic i/o cultural, com des de l'aspecte terapèutic. Per portar a terme aquest treball, he elaborat una enquesta que agrairia moltíssim tinguéssiu a bé respondre per poder incloure el vostre centre en la mostra de l'estudi.

És per això que demano la vostra generosa col·laboració i que, a més a més, designéssiu una persona de referència per a poder establir els futurs contactes, donada la lleugera complexitat de la part experimental que a continuació us exposo.

Per portar a terme la part experimental del Treball de Recerca, compto també amb la generosa col·laboració dels amics i companys del grup de cambra mencionat a l'inici de la carta.

La proposta seria poder oferir aquest estiu un concert al vostre centre (de forma totalment gratuïta, per suposat) per tal de contribuir de forma pràctica i activa a la difusió de la música en el sí dels centres hospitalaris.

Hem elaborat un petit i variat programa de concert, d'una hora aproximadament de durada, pensant en aportar un petit espai i temps de benestar als malalts i als seus familiars, utilitzant la música com un llenguatge universal capaç de contribuir a gestionar les emocions i contribuir, així, a alleugerir les vivències pròpies de la malaltia.

Creiem que l'estiu és un període dur i feixuc pels malalts ingressats en un hospital, sense menystenir el desgast psicològic d'estar-hi en qualsevol època de l'any. A més a més, aquest Treball de Recerca, també ens ha semblat una bona excusa per experimentar, en primera persona, el valor del voluntariat dins la nostra societat.

En cas de mostrar interès per part vostra en participar en aquesta experiència, caldria establir el contacte en ferm per tal de poder concretar les dates (a partir del 24 de juliol i durant tot el mes d'agost), a més d'altres detalls a tenir en compte, com l'espai o l'horari.

Moltíssimes gràcies per endavant i us facilito la meva adreça de correu electrònic i els meus telèfons de contacte per poder-vos comunicar amb mi davant de qualsevol dubte o aclariment:

toia14@hotmail.com

973 211431

692 251874

8.2.2. Cartell publicitari del concert a l'Hospital de Santa Maria

HOSPITAL DE SANTA MARIA

CONCERT A CÀRREC DE:

**DREAM'S
QUARTET**

*Amb la col·laboració de:
Laura Solanes i Gabriel Macià*

Dijous 8 d'agost a les 11h.

**A la sala Polivalent de
l'Hospital de Santa Maria**

Cànon de Pachelbel
Your Song de Elton John
Count on me de Bruno Mars
...

8.2.3. Cartell publicitari del concert a l'Hospital Arnau de Vilanova

**DREAM'S
QUARTET**
EN CONCERT!

**HOSPITAL UNIVERSITARI
ARNAU DE VILANOVA**

Divendres 9 d'agost a les 12h

Sala de jocs de la 5ª planta
de Pediatria

Amb la participació de:
Laura Solanes (veu) i Gabriel Macià (bateria)

Cànon de Pachelbel
Your Song de Elton John
Count on me de Bruno Mars
Bicicletes de Blaumut
...

Institut Català de la Salut
**Hospital Universitari
Arnau de Vilanova**

8.2.4. Partitures *Canon de Pachelbel*

Canon Johann Pachelbel

1 0 0 0 8 1 2 m i g t o
2 0 8 8 0 3
3 0 1

The image displays the first three systems of a musical score for the Canon in D major by Johann Pachelbel. The score is written for Violin I, Violin II, Viola, and Violoncello. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The first system (measures 1-7) shows the initial entry of the Violin I and Violoncello. The second system (measures 8-14) shows the Violin II and Viola entering. The third system (measures 15-21) shows the continuation of the piece with all instruments. Handwritten annotations in the top right corner include the numbers '1 0 0 0 8 1 2 m i g t o', '2 0 8 8 0 3', and '3 0 1', which appear to be a mnemonic or a specific fingering system. The score is printed on a white background with black ink.

25

Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.

This system contains measures 25 through 29. The first violin (Vln. I) and second violin (Vln. II) parts feature a melodic line of quarter notes. The viola (Vla.) part has a rhythmic pattern of eighth notes. The cello (Vc.) part provides a bass line of quarter notes. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

30

Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.

This system contains measures 30 through 34. The first violin (Vln. I) and second violin (Vln. II) parts play a continuous eighth-note pattern. The viola (Vla.) part is silent. The cello (Vc.) part continues with a bass line of quarter notes. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

35

Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.

160!
12 = subito!

This system contains measures 35 through 39. The first violin (Vln. I) part has a circled measure with the handwritten number '160!' above it. The second violin (Vln. II) part continues with eighth notes. The viola (Vla.) part is silent. The cello (Vc.) part continues with a bass line of quarter notes. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

40

Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.

This system contains measures 40 through 44. The first violin (Vln. I) and second violin (Vln. II) parts play a continuous eighth-note pattern. The viola (Vla.) part is silent. The cello (Vc.) part continues with a bass line of quarter notes. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

8.2.5. Partitures Ària de Bach

LEGATO 2. AIR

The image displays a handwritten musical score for the second air of a Bach suite. The score is organized into three systems, each containing four staves: Violino I, Violino II, Viola, and Continuo. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The tempo and performance style are indicated as 'LEGATO' and '2. AIR'. The first system includes performance markings such as 'p' (piano) and 'ff' (fortissimo), and fingering numbers like '3 2', '0', and '2 2'. The second system features a 'RIT.' (ritardando) marking and fingering numbers like '3 2 4', '2', and 'RIT.'. The third system includes 'p' and 'ff' markings and fingering numbers like '3 0', '2 2 1', and '4 3 4 3 2 1 3 4 3 2 1'. The score is written in a clear, legible hand, with some corrections and annotations visible.

Handwritten musical score for the first system, featuring four staves: VLI, VLI, Vla., and C. The notation includes various musical symbols such as slurs, accents, and dynamic markings. Handwritten annotations include fingerings like "2 1 3 2 1" and "2 3 1", and rhythmic patterns like "1 10 4 2 4 2".

Handwritten musical score for the second system, featuring four staves: VLI, VLI, Vla., and C. The notation includes various musical symbols such as slurs, accents, and dynamic markings. Handwritten annotations include fingerings like "P 2" and "3", and rhythmic patterns like "4 3 1 4 1 2 1 1". The number "15." is written at the end of the system.

Handwritten musical score for the third system, featuring four staves: VLI, VLI, Vla., and C. The notation includes various musical symbols such as slurs, accents, and dynamic markings. Handwritten annotations include fingerings like "4 2" and "4 1", and the instruction "D.C." at the end of the system.

8.2.6. Partitures *Minuet en sol major de Boccherini*

Violin I

MINUETTO
(Con un poco di moto)
con sord.

Sheet Music from www.mfiles.co.uk
Minuet and Trio
from Quintet in E, Op. 13, No. 5 Luigi Boccherini

dolce

7 *p* *pp*

12 *p*

17 *Fine* **TRIO**

30 *p dolce* *alla punta*

36

33

39

42 *D.C. al Fine*

© Jim Paterson www.mfiles.co.uk

Sheet Music from www.mfiles.co.uk

Viola

Minuet and Trio

MINUETTO

(Con un poco di moto)

from Quintet in E, Op. 13, No. 5

Luigi Boccherini

con sord. pizz

p

6

p

10

pp *p*

15

20

Fine TRIO arco

p

33

p *p*

30

35

tr

40

D.C. al Fin

Violoncello II

Sheet Music from www.mfiles.co.uk

Minuet and Trio

from Quintet in E, Op. 13, No. 5

Luigi Boccherini

MINUETTO
(Con un poco di moto)

con sord. pizz.

6

11

16

21

Fine

TRIO

arco

35

33

40

D.C. al Fin

8.2.7. Partitures *Gabriel's oboe*

Gabriel's oboe

Ennio Morricone

From the original soundtrack "The Mission".
Arrangement and lyrics adaptation by Paulo Rowlands.

Andante molto cantabile

The musical score is arranged for four vocal parts: Soprano, Alto, Tenor, and Bass. It begins with a dynamic marking of *p* (piano) and a tempo instruction of *Andante molto cantabile*. The lyrics are in Latin, describing the Archangel Gabriel. The score is divided into four systems, each containing four staves. The lyrics for each system are as follows:

System 1:
Soprano: An - ge - - - le De - - - - i qui cus - - - tos
Alto: An - - ge - le De - i qui cus - tos es me - i me ti - bi
Tenor: An - - - - ge - le An - ge - le De - - - - i
Bass: An - ge - le De - i qui cus - tos es me - i qui cus - tos

System 2:
Soprano: es me - i me ti - bi co - mis - sum me ti - bi co - mis - sum pie - ta - -
Alto: co - mis - sum pie - ta - te su - - - per - na i - lu - mi - - - na
Tenor: qui cus - tos me - i me ti - bi co - mis - sum pie - - - ta - te
Bass: es me - i me ti - bi co - mis - sum me ti - - - bi co - mis - sum pie -

System 3:
Soprano: te su - per - na i - lu - - - mi - na
Alto: re - ge re - - - ge et gu - ber - na An - ge - le De - i i - lu - mi - na
Tenor: su - - - per - na i - lu - mi - na cus - to - di re - ge et gu - ber - - - na
Bass: ta - te su - per - na i - lu - mi - na cus - to - di re - ge et gu - ber - na

System 4:
Soprano: na re - - - - - ge et gu - ber - na a - men.
Alto: et gu - ber - na i - lu - mi - na cus - to - di re - ge et gu - ber - na a - men.
Tenor: di re - - - ge re - - - ge et gu - ber - - - na gu - ber - - - na a - men.
Bass: to - di i - lu - mi - na re - ge An - ge - le De - ii - lu - mi - na a - men.

8.2.8. Partitures Concerning Hobbits

Score

Concerning Hobbits

"The Lord of the Rings"

Howard Shore

Dream's Quartet

Musical score for Violin, Viola, Cello, and Piano. The score is in 4/4 time and G major. The Violin part begins with a rest in the first two measures, followed by a melodic line starting in the third measure. The Viola part has a rest in the first two measures, followed by a melodic line starting in the third measure, with a 'pizz.' (pizzicato) marking in the first measure. The Cello part has a melodic line starting in the first measure. The Piano part has a rest in the first two measures, followed by a chordal accompaniment starting in the third measure.

Musical score for Violin, Viola, Cello, and Piano. The score is in 4/4 time and G major. The Violin part begins with a rest in the first two measures, followed by a melodic line starting in the third measure. The Viola part has a melodic line starting in the first measure. The Cello part has a melodic line starting in the first measure. The Piano part has a melodic line starting in the first measure, with a '5' marking above the first measure.

2
10

Concerning Hobbits

Vln.

Vla.

Vc.

Pno.

pizz.

This musical score covers measures 2 through 10. It features four staves: Violin (Vln.), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Piano (Pno.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/10. The Violin part begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note G4. A slur covers measures 3-5. In measure 6, there are two sixteenth notes G4 and A4, followed by a quarter rest. In measure 7, there are two sixteenth notes B4 and C5, followed by a quarter rest. The Viola part has a half note G3, quarter notes A3, B3, and C4, then a half note G3. A slur covers measures 3-5. In measure 6, there is a quarter rest, followed by eighth notes G3, A3, B3, and C4. In measure 7, there are eighth notes D4, E4, F#4, and G4. The Violoncello part has a half note G2, quarter notes A2, B2, and C3, then a half note G2. The Piano part consists of block chords: G3-B3-D4 in measure 2, G3-B3-D4 and E4-G4 in measure 3, G3-B3-D4 in measure 4, G3-B3-D4 and E4-G4 in measure 5, and a whole rest in measure 6. In measure 7, there are eighth notes G3, A3, B3, and C4. In measure 8, there are eighth notes D4, E4, F#4, and G4. In measure 9, there are eighth notes A4, B4, C5, and D5. In measure 10, there are eighth notes E5, F#5, G5, and A5.

14

Vln.

Vla.

Vc.

Pno.

This musical score covers measures 14 through 17. It features four staves: Violin (Vln.), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Piano (Pno.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/10. The Violin part has a half note G4 with a fermata, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note G4. The Viola part has eighth notes G3, A3, B3, and C4, followed by eighth notes D4, E4, F#4, and G4. The Violoncello part has a half note G2, quarter notes A2, B2, and C3, then a half note G2. The Piano part has eighth notes G3, A3, B3, and C4, followed by eighth notes D4, E4, F#4, and G4. In measure 15, there are eighth notes A4, B4, C5, and D5. In measure 16, there are eighth notes E5, F#5, G5, and A5. In measure 17, there are eighth notes B5, C6, D6, and E6.

Concerning Hobbits 3

18

Vln.

Vla.

Vc.

Pno.

arco

Detailed description: This system of music covers measures 18 to 21. It features four staves: Violin (Vln.), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Piano (Pno.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The Violin part begins with a double bar line at measure 18 and contains a melodic line with some grace notes. The Viola part starts at measure 19 with a 'arco' marking and plays a rhythmic pattern of eighth notes. The Violoncello part provides a steady bass line. The Piano part is divided into two staves, with the right hand playing chords and the left hand playing a rhythmic accompaniment. The system concludes with a repeat sign at the end of measure 21.

22

Vln.

Vla.

Vc.

Pno.

Detailed description: This system of music covers measures 22 to 25. It features the same four staves as the previous system. The Violin part continues its melodic line. The Viola part has a more active role, playing eighth notes. The Violoncello part continues its bass line. The Piano part shows a more complex accompaniment with chords and rhythmic patterns in both hands. The system concludes with a repeat sign at the end of measure 25.

4
26

Concerning Hobbits

Vln.

Vla.

Vc.

Pno.

arco

This musical score block covers measures 26 to 30. It features four staves: Violin (Vln.), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Piano (Pno.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. Measure 26 begins with a treble clef and a key signature change to one sharp. The Violin part starts with a sixteenth-note triplet (F#, G#, A) followed by quarter notes. The Viola and Violoncello parts have similar rhythmic patterns. The Piano part has a steady eighth-note accompaniment in the left hand and chords in the right hand. A 'arco' instruction is placed below the Viola staff in measure 27. The score concludes with a double bar line at the end of measure 30.

31

Vln.

Vla.

Vc.

Pno.

This musical score block covers measures 31 to 35. It features the same four staves as the previous block. Measure 31 starts with a treble clef and a key signature change to one sharp. The Violin part has a half note followed by quarter notes. The Viola and Violoncello parts have similar rhythmic patterns. The Piano part has a steady eighth-note accompaniment in the left hand and chords in the right hand. The score concludes with a double bar line at the end of measure 35.

6
44

Concerning Hobbits

Vln.

Vla.

Vc.

Pno.

44

48

V V

Vln.

Vla.

Vc.

Pno.

48

The image displays a musical score for the piece 'Concerning Hobbits'. It is organized into two systems. The first system covers measures 44 to 47, and the second system covers measures 48 to 51. The instrumentation includes Violin (Vln.), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Piano (Pno.). The score is written in a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The Violin part features a melodic line with some grace notes and a fermata in measure 47. The Viola part provides harmonic support with a similar melodic contour. The Violoncello part consists of a steady bass line. The Piano accompaniment is characterized by a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, creating a textured background for the strings.

Concerning Hobbits 7

The musical score is arranged in two systems. The first system (measures 52-55) includes staves for Violin (Vln.), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Piano (Pno.). The second system (measures 56-59) includes staves for Violin (Vln.), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Piano (Pno.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The score features various musical notations including eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings such as *mf* and *pp*.

Concerning Hobbits

The musical score is titled "Concerning Hobbits" and is arranged for Violin (Vln.), Viola (Vla.), Violoncello (Vc.), and Piano (Pno.).

System 1 (Measures 8-60):

- Vln.:** Melodic line starting on a whole note G4, moving through quarter notes A4, B4, C5, and ending with a sixteenth-note flourish.
- Vla.:** Accompanying line with chords and single notes, including a half note G3 and a whole note F3.
- Vc.:** Bass line with a steady eighth-note pattern.
- Pno.:** Mostly rests in both staves.

System 2 (Measures 65-70):

- Vln.:** Melodic line with a long note G4, followed by quarter notes A4, B4, and a half note C5.
- Vla.:** Accompanying line with chords and single notes, including a half note G3 and a whole note F3.
- Vc.:** Bass line with a steady eighth-note pattern.
- Pno.:** Mostly rests in both staves.

8.2.9. Partitures *Your song*

Your Song

Words & Music by Elton John & Bernie Taupin

Flowing

2 bar count in:

Chords: E^b A^b/E^b B^b/E^b A^b/E^b

mf

Ped. Ped. Ped. Ped.

Chords: E^b $A^b\text{maj}^7$ B^b/D Gm^7

1. It's a lit - tle bit fun - ny _____ this feel - ing in - side _____
 (Verse 3 see block lyric)

sim.

Chords: Cm^7 Cm^7/B^b Cm/A A^b

I'm not one of those _____ who _____ can ea - si - ly hide, _____

E^b/B^b B^b G/B Cm

I don't_ have much mon - ey but, boy, if I did,

E^b Fm A^b B^b

I'd buy_ a big house where we both_ could live.

B^b_{sus4} B^b E^b A^b_{maj7}

2. If I was a sculp - tor
(Verse 4 see block lyric)

B^b/D $Gm7$ $Cm7$ $Cm7/B^b$

but then_ a - gain no, or a man who makes po - tions in_ a

Cm/A A^b E^b/B^b B^b

trav - el - lin' show, I know it's not much but it's the

G/B Cm E^b Fm

best I can do, My gift is my song and

A^b E^b A^b/E^b E^b

this one's for you.

B^b/D Cm Fm⁷ A^b

And you can tell ev - 'ry - bo - dy this is your song.

B^b/D *Cm* *Fm⁷* *A^b* *To Coda* Φ

It may — be quite — sim - ple but, — now that it's done, —

Cm *Cm/B^b* *Cm/A* *A^b6*

I hope you don't mind, — I hope you don't mind — that I put — down in — words —

E^b/G *A^b6* *A^b* *B^b*

— how won - der - ful life is — while you're in — the world. —

B^bsus⁴ *B^b* *E^b* *A^b/E^b* *B^b/E^b* *A^b/E^b* *D. Σ al Coda*

mf

Ped. *Ped.* *Ped.* *Ped.*

⊕ CODA

Cm Cm/B^b Cm/A A^{b6}

I hope you don't mind, I hope you don't mind that I put down in words

E^b/G A^{b6} A^b B^b

how won - der - ful life is while you're in the world.

B^b sus⁴ B^b Cm Cm/B^b

I hope you don't mind, I hope you don't mind

Cm/A A^{b6} E^b/G A^{b6}

that I put down in words how won - der - ful life is while

Detailed description: The musical score is for a Coda section. It consists of four systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (grand staff). The key signature is C minor (three flats). The time signature is 2/4. The first system starts with a common time signature (C) and then changes to 2/4. The second system starts with 2/4 and changes to 4/4. The third system starts with 2/4 and changes to 4/4. The fourth system starts with 2/4 and changes to 4/4. The lyrics are: "I hope you don't mind, I hope you don't mind that I put down in words how wonderful life is while you're in the world. I hope you don't mind, I hope you don't mind that I put down in words how wonderful life is while". The chords are: Cm, Cm/Bb, Cm/A, Ab6, Eb/G, Ab6, Ab, Bb, Bbsus4, Bb, Cm, Cm/Bb, Cm/A, Ab6, Eb/G, Ab6.

A^b E^b A^b/E^b

you're in the world.

Ped.

poco rit.

B^b/E^b A^b/E^b E^b

dim.

Ped.

Verse 3:

I sat on the roof and kicked off the moss,
 Well a few of the verses, well they've got me quite cross.
 But the sun's been quite kind while I wrote this song,
 It's for people like you, that keep it turned on.

Verse 4:

So excuse me forgetting but these things I do,
 You see, I've forgotten if they're green or they're blue,
 Anyway the thing is what I really mean,
 Yours are the sweetest eyes I've ever seen.

And you can tell everybody, etc.

Violin

Your song

[Subtitle]

Elton John
Dream's Quartet

Cello

Your song

[Subtitle]

Elton John
Dream's Quartet

pizz.

8.2.10. Partitures *Comme des enfants*

Comme des enfants

Coeur de pirate

Paroles et musique par Béatrice Martin
Transcription par Eric Charland

B^b G^bdim G m E^b

Allegro (M.M. ♩ = c. 120)

5 B^b G^bdim G m E^b

10 B^b G^bdim G m E^b

Ah__ tu vois comme tout se mêle et du coeur à tes lèvres je de - viens un casse-tête. Ton

14 B^b G^bdim G m E^b

rire__ me crie__ de te lâ-cher__ a-vant de per-dre prise__ et d'a-ban-don-ner. Car je

Comme des enfants

2

18 B^b $G^b \text{dim}$ $G m$ E^b

ne t'en de-man-derai ja - mais au-tant, déjà que tu me traites comme un grand enfant. Et nous

22 B^b $G^b \text{dim}$ $G m$ E^b

n'a-vons plus rien à ri-squer à part nos vies qu'on lai - sse de côté. Et il

26 E^b B^b E^b B^b

m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il

30 E^b B^b E^b B^b

m'aime en - core et moi je t'aime en - core plus fort.

34 B^b B^b B^b

m'aime en - core et moi je t'aime en - core plus fort.

Comme des enfants

3

37

B^b G^bdim G m E^b

C'en est a-ssez de ces dé-dou-ble-ments, c'est plus dur à faire... qu'au-tre-ment... car sans

41

B^b G^bdim G m E^b

rire... c'est plus fa-cile de rê-ver... à ce qu'on ne pou-rra... ja - mais plus tou-cher. Et on

45

B^b G^bdim G m E^b

se prend la main... comme des en-fants... le bo-nheur aux lèvres... un peu na-ive-ment. Et on

49

B^b G^bdim G m E^b

marche en-semble... d'un pas dé-ci-dé a-lors que nos têtes nous crient de tout a-rrê-ter... Il

53

E^b B^b E^b B^b

m'aime... en - core... et toi tu m'aimes un peu... plus fort... Mais il

Comme des enfants

4

57 E^b B^b E^b B^b

m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Et mal-gré ça

61 E^b B^b E^b B^b

il m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il

65 E^b B^b E^b B^b

m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort.

69 Cm Gm Cm Gm

73 Cm Gm F F

ritardando

Comme des enfants

5

77 *a tempo*

E \flat B \flat E \flat B \flat

En - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il

81

E \flat B \flat E \flat B \flat

m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Et mal-gré ça

85

E \flat B \flat E \flat B \flat

il m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il

89

E \flat B \flat E \flat B \flat

m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Et mal-gré ça

93

E \flat B \flat E \flat B \flat

il m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il

The image shows a musical score for the song 'Comme des enfants'. It consists of five systems of music, each with a piano accompaniment and a vocal line. The piano part is written in a grand staff (treble and bass clefs). The vocal line is written in a single staff with lyrics underneath. The key signature is B-flat major (two flats). The tempo is marked 'a tempo'. The score is numbered 77, 81, 85, 89, and 93 at the beginning of each system. The lyrics are: 'En - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Et mal-gré ça il m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Et mal-gré ça il m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il'. The chords E-flat and B-flat are indicated above the piano part.

Comme des enfants

6

E \flat B \flat E \flat B \flat

97

m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Et mal-gré ça

E \flat B \flat E \flat B \flat

101

il m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort. Mais il

E \flat B \flat E \flat B \flat

105

m'aime en - core et moi je t'aime un peu plus fort.

Score

Comme des enfants

[Subtitle]

Béatrice Martin
Dream's Quartet

Violin

Viola

Cello

pizz.

pizz.

pizz.

6

arco

Vln.

Vla.

Vc.

13

Vln.

Vla.

Vc.

2

Comme des enfants

21

Vln. Vla. Vc.

30

Vln. Vla. Vc.

39

Vln. Vla. Vc.

arco

arco

Comme des enfants

3

46

Vln. Vla. Vc.

This system contains measures 46 through 51. The Violin (Vln.) part features a melodic line with a fermata over the final note of each measure. The Viola (Vla.) part plays a rhythmic eighth-note accompaniment. The Violoncello (Vc.) part provides a simple harmonic accompaniment with quarter notes.

52

Vln. Vla. Vc.

This system contains measures 52 through 58. The Violin (Vln.) part has a more active melodic line with eighth-note patterns. The Viola (Vla.) part continues with a rhythmic accompaniment, and the Violoncello (Vc.) part maintains the harmonic accompaniment.

59

Vln. Vla. Vc.

This system contains measures 59 and 60. The Violin (Vln.) part has a single note with a fermata. The Viola (Vla.) part has a single note. The Violoncello (Vc.) part has a single note. The system concludes with a double bar line.

8.2.11. Partitures *Bad day*

Bad Day
Words & Music by Daniel Powter

$\text{♩} = 140$ $\text{♪} = \text{♪}^3$
N.C.

Where is the mo - ment we need - ed the most? ___

You kick up the leaves, ___ and the ma - gic is lost. ___

Chords: Cm, Eb/Bb, Ab, Eb/G

They tell me your blue skies fade to gray. They tell me your pas - sion's gone a - way.

Chords: Fm7, Bb, Bbsus2, Bb

and I don't need no car - ry'n' on.

Chords: Eb, Ab, Bb, Ab6

You stand in the line just to hit a new low.

Chords: Eb, Ab, Bb

You're fak-ing a smile with the cof-fee to go.

Cm E^b/B^b A^b E^b/G

You tell me your life's been way off-line, you're fall-ing to pie - ces ev - 'ry time,

Fm⁷ B^b N.C.

and I don't need no car - ry'n' on. 'Cos you had a bad

E^b A^b Fm⁷ B^b

day, you're tak-ing one down, you sing a sad song just to turn it a - round. You say you don't

E^b A^b Fm⁷

know, you tell me "don't lie", you work at a smile and you go for a ride.

B^b **To Coda II** **Cm** **E^b/B^b**

You had a bad day, the cam-'ra don't lie, you're com-ing back

A^b **E^b/G** **To Coda I** **Fm⁷** **B^b**

down and you real-ly don't mind. You had a bad day, you had a bad

E^b **A^bsus²** **B^bsus⁴** **B^bsus⁴** **B^b** **A^b**

day.

E^b **A^bsus²** **B^bsus⁴addo** **B^b7**

Cm E^b/B^b A^b E^b/G

Well, you need a blue...sky ho - li - day... The point is, they laugh... at what... you say,...

Fm⁷ B^b B^bsus² B^b

D.S. al Coda I

... and I don't need... no car - ry'n' on... You had a bad

Coda I

Fm⁷

day... Mm... what a ho -

E^b/G G^b

- li - day... Some-times the sys - tem goes... on the blink, and the

whole thing, it turns out wrong. — You might not make it back. —

— and you know. that you could be, well, oh that strong. — and I'm not wrong. —

— yeah. — yeah, yeah. — yeah. —

So where is the pas - sion when you need it the most? — Oh, — you and I. —

D.S. al Coda II

— You kick up the leaves, and the ma - gic is lost. — 'Cos you had a bad

♩ Coda II

day. You see what you're like? — And how does it feel — for one more time? —

— You had a bad day, — you had a bad

day. Had a bad

Score

Bad Day

[Subtitle]

Daniel Powter
Dream's Quartet

Violin

Viola

Cello

This system contains the first three measures of the score. The Violin part (treble clef) plays a sequence of quarter notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The Viola part (alto clef) plays a sequence of quarter notes: G3, A3, Bb3, C4, Bb3, A3, G3. The Cello part (bass clef) plays a sequence of eighth notes: G2, A2, Bb2, C3, Bb2, A2, G2.

Vln.

Vla.

Vc.

This system contains measures 4, 5, and 6. Measure 4 is marked with a '4' above the staff. The Violin part continues with quarter notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The Viola part continues with quarter notes: G3, A3, Bb3, C4, Bb3, A3, G3. The Cello part continues with eighth notes: G2, A2, Bb2, C3, Bb2, A2, G2.

Vln.

Vla.

Vc.

This system contains measures 7, 8, and 9. Measure 7 is marked with an '8' above the staff. The Violin part continues with quarter notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The Viola part continues with quarter notes: G3, A3, Bb3, C4, Bb3, A3, G3. The Cello part continues with eighth notes: G2, A2, Bb2, C3, Bb2, A2, G2.

2

Bad Day

12

Vln. Vla. Vc.

This system contains measures 12 through 15. The Violin (Vln.) part starts with a treble clef and a key signature of two flats. It features a melodic line with eighth and quarter notes. The Viola (Vla.) part uses an alto clef and plays a similar melodic line. The Violoncello (Vc.) part uses a bass clef and provides a rhythmic accompaniment with eighth notes and quarter notes. A fermata is placed over the final note of the Vln. part in measure 15.

16

Vln. Vla. Vc.

This system contains measures 16 through 19. The Vln. part continues with a steady melodic line. The Vla. part plays a sustained harmonic accompaniment with quarter notes. The Vc. part maintains its rhythmic pattern with eighth and quarter notes.

20

Vln. Vla. Vc.

This system contains measures 20 through 23. The Vln. part has a melodic line that ends with a double bar line and a key signature change to three flats. The Vla. part continues with a sustained accompaniment. The Vc. part continues with its rhythmic accompaniment.

Bad Day

3

24

Vln. Vla. Vc.

This system of music covers measures 24 to 27. It features three staves: Violin (Vln.) in the top staff, Viola (Vla.) in the middle staff, and Violoncello (Vc.) in the bottom staff. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is 4/4. In measure 24, the Vln. and Vla. parts play a half note chord (F3 and A2), while the Vc. part plays a quarter note chord (F2, A2, C3). In measure 25, the Vln. and Vla. parts play a half note chord (F3 and A2), and the Vc. part plays a quarter note chord (F2, A2, C3). In measure 26, the Vln. and Vla. parts play a half note chord (F3 and A2), and the Vc. part plays a quarter note chord (F2, A2, C3). In measure 27, the Vln. and Vla. parts play a half note chord (F3 and A2), and the Vc. part plays a quarter note chord (F2, A2, C3).

28

Vln. Vla. Vc.

This system of music covers measures 28 to 30. It features three staves: Violin (Vln.) in the top staff, Viola (Vla.) in the middle staff, and Violoncello (Vc.) in the bottom staff. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is 4/4. In measure 28, the Vln. part plays a half note chord (F3 and A2), the Vla. part plays a half note chord (F3 and A2), and the Vc. part plays a quarter note chord (F2, A2, C3). In measure 29, the Vln. part plays a half note chord (F3 and A2), the Vla. part plays a half note chord (F3 and A2), and the Vc. part plays a quarter note chord (F2, A2, C3). In measure 30, the Vln. part plays a half note chord (F3 and A2), the Vla. part plays a half note chord (F3 and A2), and the Vc. part plays a quarter note chord (F2, A2, C3).

8.2.12. Partitures *Count on me*

Intro - C (repeat several times)

Verse/Chorus - C, Em, Am, G, F

Bridge - Dm, Am, Dm, G (ri)
 (la) Em Am (do)
 (ri) C (sol)

if you ever find yourself in the middle of the sea Em (ri)

i'll sail the world to find you Am (la) G (ri) F (la)

if you ever find yourself lost in the dark and you can't see Em

i'll be the light to guide you Am G F

find out what we're made of Dm (la) Am Em (ri)

Dm Em F G

when we are called to help our friends in need Dm F (la) G (ri)

you can count on me like one, two, three
 i'll be there
 and i know when i need it
 i can count on you like four, three, two
 and you'll be there
 cos that's what friends are suppose to do
 oh yeah
 (ooh ooh ooh ooh ooh)
 (ooh ooh ooh ooh ooh)
 (yeah yeah)

if you're tossing and you're turning and you just can't fall asleep
 i'll sing a song beside you
 and if you ever forget how much you mean to me
 everyday i will remind you
 oh
 find out what we're made of
 when we are called to help our friends in need

really

you can count on me like one, two, three
 i'll be there
 and i know when i need it
 i can count on you like four, three, two
 and you'll be there
 cos that's what friends are suppose to do
 oh yeah
 (ooh ooh ooh ooh ooh)
 (ooh ooh ooh ooh ooh)
 (yeah yeah)

you'll always have my shoulder when you cry
 i'll never let go, never say good-bye

you know you can count on me like one, two, three
 i'll be there
 and i know when i need it
 i can count on you like four, three, two
 and you'll be there
 cos that's what friends are suppose to do
 oh yeah
 (ooh ooh ooh ooh ooh)
 (ooh ooh ooh ooh ooh)
 you can count on me cos i can count on you

F G C

Score

Count on me

Bruno Mars
Dream's Quartet

pizz.

Cello

6

Vc.

11

Vc.

8.2.13. Partitures *Jo mai mai*

Joan Dausà i Els Tipus d'Interes - Blind Records - Fstlv 2611

JO MAI MAI

Avui l'Albert arriba a l'hora, em dóna el cava i el poso en fred.

i arriben l'Héctor i la Clara, porten la nena adormida en el cotxet.

I obro la porta a la Judit, *avui vens sola, m'encanta el teu vestit.*

I va arribant tota la colla, quan són a taula, trec el sopar.

Un menjar exquisit, vull provar aquest vi,

qui vol cafè, hi ha gintònics també.

I juguem al joc d'aquelles nits d'estiu.

no parlem tan fort que la nena dorm.

I l'héctor diu: jo mai mai he desitjat fer un petó a la Judit.

I afegeix: jo mai mai he desitjat que deixés al seu marit ~~(petó Héctor)~~

Tothom em mira i ningú beu.

I aquell dard emmetzinat, se m'ha clavat al cor, i ho reconec i faig un glop.

I veig que tots riuen de cop però la Judit aixeca el got, em mira i diu:

jo mai mai no he pensat que seria més feliç al teu costat.

Sib FA (la)

I jo em congelo i ella beu.

(ACORDS PARTITS)
INTRO: FA/DO/Rem/SIB

(A) 2a 1f (x2)
DO Rem SIB FA (DO)
(do) (re) (sib) (la) 2a INV.
(x4) PLACATS

ESTAT
FONAMENTAL
ESQUEMA

(B) Rem/SIB Re la (4a)
Rem SIB J
Rem SIB Re la (4a)
Rem DO JJ

(C) → Do sol JJ

FA LA SIB Rem DO
(la) (la) (sib) (re) (do)
PLACATS (SIB)
ALBERT

INST: FA/DO/Rem/SIB (ACORDS PARTITS)
(A)

DO Rem SIB FA
(ACORDS PARTITS)

(2x) → FA LA SIB Rem DO

8.2.14. Partitures *Bicicletes*

Acords guitarra

Bicicletes
Db - Eb - Ab - Fm - Db - Eb

Db

A la línia recta,

Eb
bicicletes sense llum.

Ab
Un satèl·lit que comença on perdo el cap. Fm

Db
Un camí fet d'herba. Cello

Eb
Els teus llavis són de vidre congelat. 4Ab 4Fm

Db
Vaig descalç i penso imatges

Eb
cegues de les platges,

Ab
que només podria veure sota el llit. 4C

Db
Deixa't de paraules, ara,

Cb
penja des d'un arbre aquesta

2Ab 2Eb 2Fm 2Ab Db
llum de contra hivern.

Eb
Només digues què penses...

2Ab 2Eb 2Fm 2Ab Db
Llum de contra hivern.

→ Solo serra ← | 3Eb, Db | 3Db, Eb | Eb | Ab | Fm | Db | Eb |

Db
Un dilluns perfecte,

Eb
bicicletes sense mans.

Ab
Tinc un pas de zebra nou, recent pintat. Fm

Db
Vols gelat de menta?

Eb
Les finestres semblen de paper mullat. 3Ab Fm

Db
Tant soroll que falta l'aire,

Eb
he perdut la brúixola i el nord, ~~2Ab~~
que dec haver guardat per aquí. 2Ab Cm

Db
Deixa't de paraules, ara,

Eb
penja des d'un arbre aquesta

2Ab 2Eb 2Fm 2Ab Db
llum de contra hivern.

Eb
Només digues què penses...

2Ab 2Eb 2Fm 2Ab Db
Llum de contra hivern.

→ Final amb solo serra ←

| 3Eb, Db | 3Db, Eb | Eb | Ab | Fm | Db |
| 3Eb, Ab | 3Ab, Db | 3Ab, Db | ~~3Db, Gm~~ Fm |
Eb | Ab | ~~3Ab, Db~~ Fm | 3Db, Eb | Eb | Ab | Fm |
Db | Eb | ~~2Eb, 2Ab~~ Ab | ~~Ab~~ Cb, Ab

Entrada serra

→ Solo serra ← | 3Eb, Db | 3Db, Eb | Eb | Ab, Eb | Fm | Db | Eb |

Score

Bicicletes

Blaumut

Albert Dalmaes

The musical score is arranged in four systems. The first system shows the Violin and Cello parts. The Violin part begins with a *pizz.* (pizzicato) instruction and plays a rhythmic pattern of eighth notes. The Cello part plays a simple bass line. The second system continues the Violin part with a *5* (fifth) fingering and the Cello part. The third system shows the Violin and Cello parts with rests, indicating a section where the instruments are silent. The fourth system shows the Violin part with a *11* (double bar line) marking and the Cello part. The score is written in 4/4 time with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat).

2 Bicicletes

Vln. 14

Vc.

Vln. 18 arco

Vc.

Vln. 23

Vc.

Vln. 28

Vc.

Vln. 33

Vc.

Bicicletes

3

38

Vln.

Vc.

43

Vln.

Vc.

48

Vln.

Vc.

53

Vln.

Vc.

58

Vln.

Vc.

4 Bicicletes

The musical score is divided into three systems, each with a Violin (Vln.) part on a treble clef staff and a Violoncello (Vc.) part on a bass clef staff. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and the time signature is 4/4. The first system starts at measure 63 and ends at measure 67. The second system starts at measure 68 and ends at measure 72, featuring a triplet of eighth notes in the violin part at measure 71. The third system starts at measure 73 and ends at measure 75, concluding with a double bar line. The Vln. part in the first system consists of quarter and eighth notes, while the Vc. part plays a steady eighth-note accompaniment. In the second system, the Vln. part has a melodic line with a triplet flourish, and the Vc. part continues with eighth notes. The third system shows the Vln. part with a few sustained notes and the Vc. part with a simple eighth-note line.

8.2.15. Partitures *Que tinguem sort*

RE MIm

Si em dius adéu,

FA#m (do#) SOL (re)

vull que el dia sigui net i clar,

RE MIm

que cap ocell

FA#m SOL

trenqui l'harmonia del seu cant.

(la) (si)
RE MIm

Que tinguis sort

SOL (re) LA (do#)

i que trobis el que t'ha mancat

RE

en MI.

RE MIm

Si em dius "et vull",

FA#m SOL

que el sol faci el dia molt més llarg,

RE MIm

i així, robar

FA#m SOL

temps al temps d'un rellotge aturat.

RE (la) MIm (si)

Que tinguem sort,

SOL (re) LA (do#)

que trobem tot el que ens va mancar

RE

RE 7

ahir. (BE DO# DO) RE M2 FA SOL (ESQUERRA)

~~Mim~~ SOL (re) LA (do#)

I així pren, i així pre-e-e-en

sim RE / FA# 7 / SI m

tot el fruit que et pugui donar

SOL M2 m LA 7 RE RE 7

el camí que, a poc a poc, escrius per a demà.

~~Mim~~ SOL LA sim RE FA# 7 / SI m

Què demà, que demà mancarà el fruit de cada pas;

SOL M2 m LA (la) RE

per això, malgrat la boira, cal caminar.

Si véns Abm MI,

no demanis un camí planer,

ni estels d'argent,

ni un demà ple de promeses, sols

un poc de sort,

i que la vida ens doni un camí

ben llarg.

MODA PEL FINAL:

BE M2 m LA BE

↳ (Sib M2 m RE)